

Viete, čo sú
HĽUZOVKY?

O vyhľadávaní,
pestovaní
a konzumácii
týchto húb
sa dočítate
na 4. strane!

Hubkár z Moravského
Lieskového. Dobová
kresba z r. 1911.

STĽPČEK

Kde bola, tam bola... v dávnych dobách, kdesi v Európe, nehostinná krajina, trasovisko, také hrozné, že aj v reči ľudu sa zachovalo ako čertovo. Ležalo na rozlohe okolo päťsto štvorcových kilometrov, severovýchodne od nemeckých Brém. Životné podmienky tu boli takmer nulové, ale vrchnosť bola vynaliezavá a v 17. a 18. storočí začala kolonizovať túto oblasť. Lákadlom bola nádej na získanie majetku, oslobodenie od daní a vojenskej služby. Vidina priťahovala najmä prostých mládencov a devy. Močariská neboli vhodné pre poľnohospodárstvo, no začalo sa s melioráciou územia, pričom odvodňovacie kanály slúžili aj pre lodnú dopravu. Vyťažená rašelina sa tak jednoducho a lacno odvážala do Brém. Došlo tu k takým veľkým zásahom do prírody, že ovplyvnili aj klimatické podmienky územia. Koncom 19. storočia sa dokonca začalo aj s poľnohospodárskou výrobou.

Bola to náhoda, že v roku 1883 tento zaujímavý kus sveta objavili umelci? Obec Worpsweda sa stala umeleckou kolóniou, kde žilo a tvorilo odvtedy mnoho známych umelcov, spisovateľov, maliarov a sochárov. Časť svojho života jej zasvätil napríklad R. M. Rilke. No a tradícia pretrváva dodnes... osobitý čaro, fluidum či genius loci Worpswedy láka umelcov aj neumelcov na stretnutie s krásou prírody aj ľudského ducha... Stručná história veľkej premeny krajiny je príkladom úsilia človeka o prežitie. Koľko takýchto príbehov by mohla rozprávať naša Zem! Aj rozpráva, len ju treba pozorne počúvať. A chodiť po dobre známych miestach s otvorenými očami.

K. POTOKOVÁ

Katedra biotechniky parkových a krajinných úprav FZKI zorganizovala rozlúčku so starým rokom v podobe zaujímavej ukážky systémov pestovania rastlín a aranžovania dekorácií. Viac sa dočítate v budúcom čísle. Foto: rch

Z VEDECKEJ RADY UNIVERZITY

V úvode rokovania, ktoré sa konalo 14. decembra 2006, odovzdal rektor Mikuláš Látečka prítomným členom VR menovacie dekréty na funkčné obdobie s účinnosťou od 1. júla 2006 do 30. júna 2010.

Doc. Jozef Repický, prorektor pre vzdelávaciu činnosť, v úvode prezentoval Správu o výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti na SPU v akademickom roku 2005/2006. V diskusii zazneli konkrétne pripomienky a podnety k aktivitám univerzity. Vyberáme z nich: pri číselnom porovnávaní fakúlt uvádzať aj vyjadrenie percentuálne, čo prinesie lepší obraz o skutočnosti vzhľadom na rôznu početnosť zamestnancov na jednotlivých fakultách, na druhom stupni štúdia by sa mal znížiť počet študijných programov, pričom študijné programy by sa mali zostavovať tak, aby boli reálne (prof. Z. Muchová); prax vyžaduje absolventov, ktorí sú schopní komunikovať vo viacerých jazykoch, čísla o ročnej mobilite študentov a pedagógov sú pomerne nízke, škola by sa mala v tomto smere viac „otvoriť“ (Ing. L. Pósa); zväziť odmeňovanie zamestnancov pri tvorbe študijnej literatúry, autorské honoráre sa dvadsať rokov nemenili, bolo by treba zmäkčiť ekonomické podmienky pre zahraničných študentov, študentov viac zainteresovať na vedeckej činnosti mimo riadnymi štipendiami, podchytiť nadaných (prof. O. Debrecéni); absolventi nie sú dobre pripravení pre prax, takže sa adaptujú do prostredia poľnohospodárskeho podniku, prax očakáva ponuku prednášateľov pre ďalšie vzdelávanie pracovníkov z praxe (Ing. I. Oravec); škola sa navonok

málo „predáva“, v Zelenej správe MP SR nie je ani zmienka o univerzite (prof. J. Tomáš); rozdeľovanie prostriedkov podľa počtu študentov spôsobuje ich nárast na jednotlivých fakultách, vysoký počet externých študentov je výsledkom požiadavky zamestnávateľov na vysokoškolské vzdelanie svojich zamestnancov (prof. V. Gozora) atď. Po diskusii bola Správa o výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti v uplynulom akademickom roku schválená s pripomienkami.

V ďalšej časti zasadnutia prerokovala a schválila VR návrhy na vymenovanie profesorov (doc. S. Kráčmar, (MZLU Brno - jednomyselne; doc. M. Šocha, JU České Budějovice – väčšinou hlasov; doc. Z. Gálová a doc. M. Angelovičová, SPU - väčšinou hlasov).

Vedecká rada väčšinou hlasov schválila aj návrh dekana MF na udelenie titulu doctor honoris causa prof. K. Pokornému z ČZU v Prahe, a to za zásluhy o rozvoj vzdelávania, vedy a výskumu na SPU v Nitre, v oblasti rozvoja energetiky a za osobný podiel na výchove mladých vedeckých pracovníkov. Rada jednomyselne súhlasila s udelením čestného titulu profesor emeritus prof. M. Pajtásovi a prof. R. Holúbekovi, ako aj s návrhom na obsadenie miesta vysokoškolského učiteľa vo funkcii hosťujúci profesor na FEŠRR od 8. decembra 2006 do 30. novembra 2008 prof. V. Majerovou z PEF ČZU v Prahe.

Vedecká rada jednomyselne schválila aj minimálne kritériá pre habilitačné a inauguračné konania v pôsobnosti jednotlivých fakúlt SPU s účinnosťou od 14. decembra 2006. -r-

Nitra potrebuje schopnosti mladých ľudí

Vianočné dary. Tradičné, ale aj originálne a neopakovateľné. Zlatú reťaz dostal pod stromček nový primátor Nitra, JOZEF DVONČ. Symbol úradu otca mesa je síce na prvý pohľad krásny a lesklý, ale jeho nositeľovi prináša aj nošu plnú zodpovednosti za veci verejné. Starostu sme vyvrátili počas rušného pracovného dňa v jeho pracovni. Vážení čitatelia, zapojte sa do nášho rozhovoru!

Čo sa človeku preženie myslou, keď berie na plecá takýto úrad?

- Sú to zmiešané pocity a napriek tomu, že už uplynulo niekoľko týždňov od nástupu do funkcie, ešte stále vo mne rezonujú. Keď ide človek do niečoho nového, aj keď chceného, objavujú sa určité obavy, či to zvládne, či nájde dobrý okruh spolupracovníkov, ktorí sa ho budú snažiť podporovať a chápať jeho myšlienky. Na jednej strane je dobrý úmysel slúžiť občanom, niečo pre nich urobiť, vybudovať, na druhej aj pochybnosti. Nie vždy sa dá každému vyhovieť. Môže sa stať, že aj dobrý zámer negatívne dopadne na záujem jednotlivca. Netreba si nahovárať, že sme všetci zajedno. Názorové hladiny sú rôzne. Sme tu preto, aby sme robili kroky, smerujúce k zlepšeniu života obyvateľov Nitra, od najmenších až po najstar-

ších. Najväčšiu obavu mám z toho, aby sa nám podarilo splniť, čo sme ľuďom sľúbili a po štyroch rokoch odchádzali s čistým štítom. Že som prijal túto zodpovednosť, pramení aj z toho, že chcem využiť skúsenosti z komunálnej politiky či z pozície prednostu krajského úradu. Toto mesto mi leží skutočne na srdci a chcel by som, aby všetci, ktorí tu žijú, po čase získali podobný

pocit a pracovali preň. Možno aj tým, že nám pripomenú, na čo sme zabudli, kde máme nedostatky. Alebo konkrétne priláča ruku k dielu. Zlepšenie a povznesenie medziludských vzťahov je

podľa mňa v tomto smere nesmierne dôležité.

Čo vás čaká v najbližšom čase...

Prvé kroky sa týkajú tých oblastí, ktoré občanov najviac trápia, teda dopravy, čistoty a bezpečnosti v našom meste. Uskutočnili sme už prvé porady, rozdelili ľudí do tímov a chystáme sa urobiť určité zmeny v týchto smeroch. Myslím, že budú pozitívne, pretože povedzme v oblasti dopravy čakať na juhovýchodný obchvat by bolo veľmi scestné... Snažíme sa v krátkom čase priniesť námety, ktoré by sa po schválení v zastupiteľstve mohli realizovať. Nejde o veľké investície, ale o záležitosti, ktoré by sme mohli riešiť vlastnými silami. Napríklad čistiť: je to len otázka koordinácie zložiek, ktoré to majú na starosti a trochu aj výchova obyvateľstva k separovanému zberu. Verím, že sa dopracujeme k funkčnému modelu. Máme záujem na tom, aby sme obyvateľstvu zlacnili momentálny jednorazový poplatok za odvoz komunálneho odpadu, ktorý sa mi zdá určitým spôsobom nespravodlivý. Ten, kto sa snaží triediť odpad, platí tak isto, ako ten, kto sa o to nestará.

Z hľadiska zlepšenia bezpečnosti sú vytypované určité zóny, ktoré by sa mali doplniť kamerovým systémom, určite posilíme mestskú políciu, alebo zvýšime jej výkonnosť.

...a čo v dlhodobejšej perspektíve?

To je druhá fáza, naše vzdialenejšie vízie. Možno ich rozdeliť do dvoch bodov. Prvým je uchádzať sa o štatút hlavného mesta európskej kultúry v roku 2013. Chceme pripraviť projekt, ktorý by mohol byť úspešný v rámci slovenských miest, pretože treba očakávať veľkú konkurenciu. Ak by sme uspeli, neznamenalo by to len to, že by sa v našom meste pripravili rozličné kultúrne podujatia, ale celkovo by sa zmenila aj tvár mesta, skrásili by sa ulice, priestranstvá, vrátil by sa do nich život. Budeme rokovať s kompetentnými organizáciami a z ich čiastkových návrhov by sme chceli poskladať mozaiku projektu.

Naším druhým dlhodobým a trvalým cieľom bude snaha prinavrátiť Nitre postavenie, ktoré jej právom patrí. Osobne (Pokračovanie na 2. str.)

Novým dekanom FAPZ profesor Bíro

Na Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov sa 13. 12. 2006 konali voľby dekana na funkčné obdobie rokov 2007-2011. Z deviatich navrhnutých kandidátov prijali kandidatúru štyria, dvaja z nich sa v deň volieb vzdali. Akademickému obci FAPZ sa predstavil so svojím programom prof. Ing. Daniel Bíro, PhD., a prof. Ing. Ondrej Debrecéni, CSc. V tajných voľbách zvolili členovia senátu za dekana profesora Bíra. -r-

poľnohospodár

Newspaper of the Slovak University of Agriculture in Nitra

Volume 51, Number 8-9, January 26, 2007

INSIDE

- New Nitra Mayor Interview page 1-2
- EU Programs for Slovakia 2
- Conference on Human Nutrition 3
- Truffle's Interestingness 4
- Slovak Universities Assessment 5
- Marketing Game School 6
- Students on Vocational Training in Italy 6
- Students' Experiences from Slovenia 7

Konfrontácia teórie a praxe

Regina Ovesny-Straka priblížila študentom FEM pohľad na bankovú sféru z pohľadu praxe. Foto: TOMÁŠ POLÁČIK

Prednáška o vývoji bankovníctva v strednej a východnej Európe so zreteľom na situáciu na Slovensku odznela 14. decembra 2006 na Fakulte ekonomiky a manažmentu. Pozorným poslucháčom, študentom študijnej špecializácie financie v poľnohospodárstve a ekonomika podnikov, ju predniesla Regina OVESNY – STRAKA, popredná manažérka z oblasti finančnictva, generálna riaditeľka a predsedníčka predstavenstva Slovenskej sporiteľne. Vyjadrila radosť z možnosti vystúpiť na akademickej pôde a priblížiť mladým ľuďom pohľad na bankovú sféru z pohľadu praxe. Na základe ukazovateľov vývoja finančných trhov v Európe a vo svete objasnila vplyv na bankový sektor jednotlivých krajín. Analyzovala trh bankových služieb pre podnikateľský aj súkromný sektor a podotkla, že slovenská klientela zatiaľ nie je zvyknutá myslieť v dlhodobom horizonte na to, ako naloží s peniazmi, resp. ako investovať do budúcnosti.

Priblížila podnikateľskú filozofiu a hospodárske výsledky Slovenskej sporiteľne, členky finančnej skupiny Erste Bank a perspektívne trendy vývoja, najmä v oblasti poskytovania úverov.

V diskusii, ktorú moderoval doc. Peter Serenčák, gestor študijnej špecializácie financie v poľnohospodárstve, študentov zaujímala najmä problematika zavedenia eura a príprava bankového sektora na tento závažný krok. Regina Ovesny – Straka pripomenula, že medzi prvoradá úlohy Slovenskej sporiteľne bude okrem zavedenia nového informačného systému patriť najmä dôkladné a včasné informovanie klientov a organizovanie seminárov pre podnikateľov. Diskutujúcich študentov zaujímala aj problematika ochrany údajov, zavádzania nových technológií do bežtovostného styku či vývoj výšky poplatkov za služby bánk. Generálna riaditeľka za jedno zo zásadných kritérií podnikateľskej filozofie sporiteľne označila ochranu záujmov svojich klientov. KP

PROGRAMY EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy na roky 2007 – 2013

Európske vzdelávanie a odborná príprava odrážajú rôznorodosť jazykov, kultúr a systémov, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou identity jej členských štátov a ich regiónov. Vzdelávanie a odborná príprava sa po dlhý čas rozvíjali v rámci národného kontextu a v relatívne vzájomnej izolácii. Táto rozmanitosť je hodnotená veľmi vysoko a je jednou z vecí, ktorú majú všetci Európania spoločnú. Vo vzdelávaní a v odbornej príprave stúpa však potreba spolupráce a mobility, aby mohli občania EÚ z rozmanitosti ťažiť a aby ňou neboli obmedzovaní.

V posledných dvadsiatich rokoch rastie uvedenie potreby spolupráce v rámci procesu európskej integrácie. V Európskej únii sú za organizáciu systémov vzdelávania a odbornej prípravy a za obsah vzdelávacích programov zodpovedné členské štáty a ich regióny. V súlade s princípom „decentralizácie“ môže EÚ podporovať a dopĺňať aktivity členských štátov v určitých oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré môže skvalitniť vytvorením „európskej pridanej hodnoty“. Tieto oblasti sú vytyčené v článku 149 a 150 Európskej Dohody a zahŕňajú podporu mobility študentov a vzdelávajúcich sa učiteľov, rozvoj spolupráce medzi školami a univerzitami, stimuláciu jazykového vzdelávania, zlepšenie uznávania titulov, kvalifikácií a schopností pre vzdelávanie a profesijné účely, rozvoj otvoreného a diaľaného vzdelávania.

V oblastiach, v ktorých články 149 a 150 definujú špecifickú európsku kompetenciu, boli prijaté a realizujú sa programy EÚ, napr. v rokoch 2000 – 2006 programy Socrates a Leonardo da Vinci, ktoré pokrývajú rôzne typy a úrovne vzdelávania a odbornej prípravy. Prijatie takýchto spoločných schém alebo opatrení si vyžaduje spoločné rozhodnutie európskej Rady pre vzdelávanie a Európskeho parlamentu.

Európsky parlament schválil 15. novembra 2006 strategický akčný program Európskej komisie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy na roky 2007 – 2013, pod názvom **Lifelong Learning Programme (ďalej len LLP)**, teda Program celoživotného vzdelávania. Pozostáva zo štyroch sektorových programov (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig), ktoré budú podporené priezovým (transverzálnym) programom a z programu Jean Monnet.

LLP nahrádza doterajšie samostatné programy EÚ Socrates a Leonardo da

Vinci. Program celoživotného vzdelávania sa bude realizovať od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013, s celkovým rozpočtom 7 miliárd eur. Účastníkmi programu bude 27 členských krajín EÚ, Nórsko, Island, Lichtenštajnsko a Turecko. Program je tiež otvorený pre krajiny západného Balkánu a Švajčiarsko. Predpokladá sa takéto prerozdelenie rozpočtu podľa sektorových programov:

Comenius	≥ 13%
Erasmus	≥ 40%
Leonardo da Vinci	≥ 25%
Grundtvig	≥ 4%

Sektorový program ERASMUS - vysokoškolské vzdelávanie a odborná príprava

Špecifickým cieľom programu je podpora realizácie európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a posilnenie príspevku vysokoškolského vzdelávania a odbornej prípravy k procesu inovácií.

Akčné ciele programu sa zameriavajú na posilnenie kvantity a kvality mobility študentov a učiteľov, integráciu Európskeho kvalifikačného rámca (EQF) do vysokoškolského vzdelávania, podporu ECTS a Dodatku k diplomu, spoluprácu vysokoškolských inštitúcií s podnikmi, zrýchlenie a zjednotenie uznávania štúdií a na zvýšenie kvality vysokoškolských inštitúcií.

Aktivity v rámci sektorového programu Erasmus sú rozdelené na centralizované (schvaľované, riadené na úrovni EK) a decentralizované (schvaľované, riadené na úrovni národnej kancelárie).

Decentralizované aktivity programu Erasmus

Mobilita študentov vysokých škôl

- študijný pobyt 3-12 mesiacov
- praktické stáže/ stáž v podnikoch 3-12 mesiacov.

Mobilita pracovníkov vysokých škôl

- mobilita učiteľov
- mobilita administratívnych pracovníkov

Intenzívne programy - projekty zamerané na potreby vysokoškolského vzdelávania s výrazným multidisciplinárnym prístupom, najmä také, ktoré budú tvoriť súčasť integrovaných programov štúdií, vedúcich k dvojitému alebo spoločnému diplomu. Projekty predkladajú vysoké školy priamo do NA.

Podpora mobility:

- organizácia mobility,
- Erasmus Intenzívne jazykové kurzy.

Centralizované aktivity programu Erasmus

Multilaterálne projekty
- projekty zamerané na rozvoj učebných osnov,
- modernizácia (Bolonský proces),
- spolupráca medzi univerzitami a priemyslom (podnikmi).

Tematické siete

Doplnkové opatrenia

V rámci programu Erasmus sa predpokladá do roku 2012 v rámci zapojených krajín zrealizovať 3 milióny mobilít študentov.

Sektorový program Leonardo da Vinci – odborné vzdelávanie a príprava

Ciele programu

- Podporovať účastníkov odbornej prípravy a ďalšej prípravy pri získavaní a využívaní vedomostí, zručností a kvalifikácií s cieľom podporiť ich osobný roz-

voj, zamestnanosť a účasť na európskom trhu práce.

- Podporovať zvýšenie kvality a inováciu systémov, inštitúcií a praxe odborného vzdelávania a prípravy.

- Zvýšiť príťažlivosť odborného vzdelávania a prípravy a mobility pre zamestnávateľov a jednotlivcov, uľahčiť mobilitu pracujúcich účastníkov odbornej prípravy.

Decentralizované aktivity programu Leonardo da Vinci

Mobilita

- mobilita pre učňov, žiakov a študentov základnej odbornej prípravy,
- praktické stáže pre ľudí na trhu práce,
- výmeny skúseností medzi odborníkmi (učitelia, tréneri, a i.) 1-6 týždňov.

Partnerstvá (od roku 2008)

Multilaterálne projekty prenosu inovácií

Cieľom je identifikovať jeden alebo viaceré predchádzajúcich projektov a prispôbiť ich výsledky pre zavedenie do praxe v niektorých krajinách. Dĺžka: maximálne 2 roky. Grant: 150 000 eur na 1 rok spolu pre všetkých partnerov projektu.

Centralizované aktivity programu Leonardo da Vinci

Multilaterálne projekty tvorby inovácií
Cieľom sú úplne nové riešenia problémov odborného vzdelávania. Dĺžka: maximálne 2 roky. Grant: 250 000 eur na 1 rok spolu pre všetkých partnerov projektu.

Tematické siete

Cieľom je sietovanie odborníkov a organizácií. Dĺžka: maximálne 2 roky. Grant: 150 000 eur na 1 rok spolu pre všetkých partnerov projektu.

Doplnkové opatrenia

Priority pre multilaterálne projekty a siete:

- podpora transparentnosti kvalifikácií (Európsky kvalifikačný rámec),
- kvalita systémov a praxe odborného vzdelávania,
- inovačný obsah e-learningu,
- tréning učiteľov a trénerov,
- Európsky systém (prenosu) kreditov v odbornom vzdelávaní,

- uznávanie neformálneho a informálneho vzdelávania.

Sektorový program Grundtvig – vzdelávanie dospelých

Decentralizované aktivity

Partnerstvo vo vzdelávaní Individuálne mobility

Školenia v rámci zamestnania pre pedagogických pracovníkov v oblasti vzdelávania dospelých.

Vzdelávacia prax pre budúcich učiteľov alebo čerstvých absolventov v oblasti vzdelávania dospelých - od roku 2008.

Individuálna mobilita učiacich sa v oblasti vzdelávania dospelých – od roku 2008.

Centralizované aktivity

Multilaterálne projekty spolupráce Siete

Priezový program – transverzálny

Program pozostáva zo štyroch kľúčových aktivít: politická spolupráca, jazyky, IKT, diseminácia a využiteľnosť výsledkov (valorizácia).

Program Jean Monnet

Má tri kľúčové aktivity: Jean Monnet aktivity, európske inštitúcie a európske asociácie (Katedry Jean Monnet, Európske moduly, Európske centrá excelentnosti Jean Monnet, Multilaterálne projekty Jean Monnet, Združenia profesorov a výskumníkov, Informačné a výskumné aktivity).

Pre zamestnancov našej univerzity zorganizuje Kancelária zahraničných vzťahov a medzinárodných programov v mesiacoch január–február 2007 informačný seminár s pracovníčkami Národnej kancelárie programu LLP. Kancelária bude poskytovať poradenstvo pri príprave a realizácii projektov.

Prof. Ing. MAGDALENA LACKO-BARTOŠOVÁ, CSc.,
Ing. EVA HEČKOVÁ

Viac informácií o Programe celoživotného vzdelávania na:

ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_sk.html
ec.europa.eu/dgs/education_culture/newprog/index_en.html

O pilotnom projekte WALTER

Fakulta ekonomiky a manažmentu hostila 10. a 11. januára v rámci vzdelávacieho programu Leonardo da Vinci č. SK/05/B/F/PP/-177435 dvadsaťpäť účastníkov pilotného projektu WALTER, diaľaného vzdelávania v oblasti manažmentu vodného hospodárstva. Boli to pracovníci partnerských inštitúcií z Debrecínu, Varšavy, Hohenheimu, Brna, ako aj z odborných pracovníkov z Maďarska (VITUKU CONSULT), Českej republiky (Povodí Labe Hradec Králové), Nemecka (Ingenieurbüro Winkler und Partner GmbH Stuttgart), Poľska (Instytut Badawczy Lesnictwa Warszawa) a Slovenska (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica), ktorí v prostredí virtuálnej univerzity testovali výsledky projektu, koordinovaného našou univerzitou.

Profesor Dušan Húska, Ing. Ľuboš Jurík, RNDr. Darina Tothová, Ing. Ľubica Šemeláková, Bc. Juraj Chlebec, Ing. Tomáš Poláčik z CIT FEM, to bol kolektív ľudí, ktorý odviezol kus záslužnej práce pre hladký priebeh tohto stretnutia. Akciu organizovalo Centrum programov EÚ.

Nitra potrebuje schopnosti mladých ľudí

(Dokončenie z 1. str.)

ju považujem za mesto, ktoré je svojím významom tretie alebo štvrté na Slovensku. Jednak z hľadiska histórie, ale aj preto, že je to mesto mladých. Udržať tu mladých ľudí, vytvárať im pracovné príležitosti, stavať pre nich byty, to je priorita, ktorú by sme chceli naplniť. Súvisí to, samozrejme, s mnohými sférami života mesta, spoločenskou, kultúrnou, športovou, vytváraním podmienok pre plnohodnotný život obyvateľov.

Nitra s prívlastkom mesto mladých?!

Chceme, aby mladí ostali v Nitre. Prieskumy hovoria, že po skončení štúdií chcú mnohí odísť inam. Predpokladám, že keď sa v meste vytvorí dobré podmienky pre prácu a život, vyrovnajú sa tým v iných mestách či regiónoch Európy, nebudú mať dôvod opustiť toto mesto. Samotní investori, prichádzajúci do Nitry, začínajú mať problémy s pracovnou silou, a preto je možné, že stúpne jej cena. Potom by už skutočne nebol dôvod odchádzať za prácou inam. Bude záležať na vedení mesta, aby to podporilo povedzme budovaním bytov, alebo uvoľnením pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu. Máme vytypované lokality, kde by si mladí ľudia, napríklad aj pomocou hypotekárnych úverov, alebo iných produktov bankovej sféry, mohli postaviť vlastné bývanie a založiť si tu dlhodobjšiu existenciu. Nitra má na to obrovské predpoklady.

Máte bohaté pracovné skúsenosti zo sféry školstva aj celoživotného vzdelávania, preto moja ďalšia myšlienka smeruje do týchto vôd...

Na jednej strane budeme musieť spájať školy s investormi, aby ich smerovanie bolo viacodvetvové, aby sa aj oni prispôbovali tunajšej pracovnej sile.

No aj naopak, školy sa budú musieť prispôbovať požiadavkám investorov. V tomto smere nám prípadne úloha akéhosi koordinátora, usmerovateľa. Sú firmy, ktoré by mohli rozvíjať svoje kapacity v našom regióne, ale sú obmedzené nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily. Najst odborníkov je čoraz väčší problém. Samozrejme, preorientovať študijné profily stredných či vysokých škôl, to nejde zo dňa na deň. Predpokladám, že musíme vzájomne vedieť o svojich zámeroch, že sa nám podarí vytvoriť priestor, aby predstaviteľia škôl komunikovali s investormi a pripravovali absolventov, ktorí sa budú môcť okamžite a za dobrých podmienok zamestnať.

Doc. Ing. JOZEF DVONČ, CSc. (*11. 7. 1954 v Zlatých Moravciach), absolvent Prevádzkovo-ekonomickej fakulty Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Pôsobil okrem iného ako riaditeľ Agroinštitútu, obchodný riaditeľ Vín Nitry, prednosta Krajského úradu v Nitre. V rokoch 2001 až 2005 bol poslancom Nitrianskeho samosprávneho kraja.

V uplynulých dňoch ste sa stretli s rektorom našej univerzity. Načrtli ste aj konkrétne možnosti kooperácie?

Hovorili sme o niektorých veciach, ktoré by podľa mojej mienky mohli byť prospešné pre mesto aj pre univerzitu. Od obvyčajnej zámeny pozemkov, ktoré obe strany potrebujú na realizáciu svojich cieľov, až po „nadstavbu“, ktorá spočíva v tom, že by niektoré fakulty mohli svojimi aktivitami konkrétne prispieť k rozvoju mesta. Bol by som veľmi rád, keby povedzme študenti Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva urobili návrh na skrášlenie a údržbu niektorých lokalít v meste. Schopnosti mladých ľudí mesto potrebuje. Reč bola aj o botanickej záhrade, jedinej široko-ďaleko. Bolo by veľmi dobré, keby mohla byť napríklad cez víkendy otvorená aj pre verejnosť, zaradená do informačného systému pre návštevníkov mesta. Spomeniem napríklad aj spoločné úsilie oboch univerzít a mesta vybudovať multifunkčný komplex, pracovne nazvaný Fórum mladých, kde by boli koncertné sály, čítárne, priestor na stretávanie sa mladých ľudí. Sú to všetko veci, ktoré sú zatiaľ iba v myšlienkach. No nepôjde to bez toho, aby sme o nich nediskutovali, nepripravili ich, nesnažili sa ich rozfázovať, alebo pripravili do postupných krokov podľa možností rozpočtu mesta, alebo podľa toho, či sa nám podarí získať prostriedky zo štátneho rozpočtu alebo z fondov EÚ. Verím, že sa aj v budúcnosti budem často stretávať so zástupcami univerzitnej komunity, počúvať jej názory, už aj preto, aby sme mohli v rámci mesta realizovať jej zámyery.

Na záver Vás, pán primátor, poprosím o novoročný višň!

Pre poľnohospodárov veľmi rád, pretože pochádzam z tohto prostredia. Som stále predsedom Klubu poľnohospodárskych odborníkov pri SPU, v ktorom sa radi schádzame a spomíname na roky prežité na našej univerzite. Všetkým zamestnancom a študentom by som chcel popriať dobré vykročenie do roku 2007. Končí sa pekným číslom sedem, verím, že bude šťastný, že to bude rok stability, rok úspechov. Želám všetkým vefa zdravia a aj kúsoček toho šťastia, ktoré každý potrebuje, aby mohol naplniť svoje sny. Všetko dobré všetkým pracovníkom aj študentom!

Ďakujem za rozhovor!

K. POTOKOVÁ

Ocenenie 60-ročnej histórie

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov si 29. novembra 2006 na slávnostnom zasadnutí svojej vedeckej rady pripomenula 60. výročie založenia. Zhromaždenie poctili svojou účasťou zástupcovia Ministerstva školstva SR, Ministerstva pôdohospodárstva SR, poslanci Národnej rady SR, akademickí predstavitelia fakúlt a univerzít zo zahraničia a Slovenskej republiky, ako aj zástupcovia poľnohospodárskej praxe.

Dekan fakulty, prof. Ing. Daniel Bíro, PhD., v príhovore vyjadril uznanie a poďakovanie všetkým absolventom, učiteľom a pracovníkom, ktorí od r. 1946 vytvárali dobré meno fakulty prostredníctvom rozvoja poľnohospodárstva na Slovensku. Vysoko ocenil medzinárodnú a medziuniverzitnú spoluprácu, za ktorú udelil pamätné medaily FAPZ.

Rektor prof. Ing. Mikuláš Látečka, PhD., vyzdvihol význam fakulty ako základu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, z ktorého sa rozvinuli ďalšie fakulty.

Po slávnostnom akte sa v kancelárii dekana FAPZ stretli bývalí dekáni fakulty, prof. Ing. Ivan Michalík, DrSc., prof. Ing. Magdaléna Lacko-Bartošová,

PhD., prof. Ing. Ivan Paška, CSc., prof. Ing. Vladimír Krajčovič, prof. MVDr. Pavel Šťastný, PhD., a prof. Ing. Ján Bízík, DrSc.

Jubilujúcej fakulte sa dostalo významného ocenenia v podobe pamätných plakiet a medailí od spolupracujúcich inštitúcií, za ktoré dekan fakulty vyslovuje aj touto formou úprimné poďakovanie.

Doc. Ing. ANNA TRAKOVICKÁ, CSc., prodekanka FAPZ

Ing. Tibor Masár, riaditeľ odboru vedy a výskumu MP SR odovzdal v mene ministra pôdohospodárstva jubilujúcej fakulte vysoké rezortné vyznamenanie. Foto: za

NOVÉ DIMENZIE

CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA NA MF

Certifikáty manažérstva kvality

Akreditovanie študijného odboru Kvalita produkcie pre prvý a druhý stupeň vysokoškolského vzdelávania bolo podnetom pre vedenie Mechanizačnej fakulty a Katedru spoľahlivosti strojov venovať zvýšenú pozornosť odbornej orientácii študentov a ich uplatneniu v praxi.

Tí, ktorí chcú pracovať v oblasti systémov manažérstva kvality s možnosťou vykonávať interné audity, musia podľa ISO a EN vlastniť certifikát potvrdzujúci spôsobilosť na výkon tejto činnosti. Renomovanou organizáciou oprávnenou vydávať certifikáty s celoeurópskou platnosťou je TÜV Rheinland Slovensko, s.r.o., dcérska spoločnosť globálnej siete Technische Überwachungs – Verein Rheinland Group. Vedúci Katedry spoľahlivosti strojov MF prof. Rudolf Tolnai sformuloval začiatkom roku 2005 požiadavky voči TÜV Rheinland v oblasti certifikácie personálu pre systémy manažérstva kvality. Po úspešných rokovaníach podpísal prof. Vladimír Kročko, dekan fakulty, so zástupcom TÜV Rheinland rámcovú zmluvu o spolupráci v oblasti systémov manažérstva kvality.

Realizácia certifikačného procesu vyžadovala náročnú prípravu odbornej náplne kurzov aj študijných materiálov. Tejtó úlohu sa zhostil prof. Jozef Hrubec, ktorého dekan menoval za garanta kurzov.

Katedra spoľahlivosti strojov zorganizovala v novembri 2006 v spolupráci s TÜV Rheinland Slovensko pre študentov študijného odboru Kvalita produkcie prvý kurz s názvom Pracovník pre rozvoj systému manažérstva kvality. Po absolvovaní skúšok podľa požiadaviek TÜV Rheinland Slovensko bol absolventom udelený certifikát plat-

ný v rámci EÚ, ktorým sa potvrdzuje spôsobilosť vykonávať tieto činnosti: budovanie, zavedenie, udržiavanie a rozvoj systému manažérstva kvality podľa STN EN ISO 9001 : 2000.

Prvých 23 študentov si certifikát prevzalo 12. decembra 2006 v zasaďačke dekanátu MF, za účasti riaditeľa TÜV Rheinland Slovensko Ing. Františka Šubu, prodekanov MF, RNDr. Zuzany Hlaváčovej a prof. Jozefa Hrubca, ako aj prof. Rudolfa Tolnaha, vedúceho KSpS.

Základný kurz umožní uchádzačom absolvovať ďalší kurz s názvom Interný auditor pre systémy manažérstva kvality podľa STN EN ISO 9001 : 2000, alebo Interný auditor pre automobilový priemysel podľa ISO/TS 16949 : 2002.

Katedra spoľahlivosti strojov plánuje v letnom semestri roku 2007 otvoriť tieto kurzy aj pre študentov z iných fakúlt SPU v Nitre.

Organizátorov kurzu potešil záujem študentov externého štúdia, u ktorých požiadavku získaf uvedené certifikáty ako kvalifikačný predpoklad pre výkon funkcie v systéme zabezpečovania kvality inicioval zamestnávateľ.

Vedenie fakulty i katedry predpokladá, že takýto aktuálny certifikát ako plus k vysokoškolskému vzdelaniu umožní absolventom našej univerzity nájsť lepšie uplatnenie na domácom i zahraničnom trhu práce. **KSpS**

Na slovičko s Ing. FRANTIŠKOM ŠUBOM, riaditeľom TÜV Rheinland Slovensko

„Naša spoločnosť má svoju materskú organizáciu v Kolíne. Ponúkame rôzne druhy služieb, najmä v oblasti skúšania, certifikácie, vzdelávania, inšpekcie. Projekt, ktorý sme realizovali v spolupráci s SPU sa týka celoživotného vzdelávania. Študentom a absolventom univerzity dávame do pozornosti nadstavbové, dodatočné vzdelanie, ktoré im dopomôže pri vstupe do praxe, hľadani s i nového zamestnania. I keď sme s vašou univerzitou spolupracovali už aj v minulých rokoch, projekt tohto druhu je pilotný a vznikol na základe iniciatívy pedagógov mechanizačnej fakulty. Našou snahou je pripraviť pre študentov a absolventov komplexný balík školení, ktoré sú prepojené s praxou. Prvou lastovičkou je práve ukončený kurz pracovníkov pre systémy manažérstva kvality. Chceli by sme ho ďalej rozvíjať do podoby kurzov alebo školení pre interných auditorov. Tento kurz sa nám podarilo naštartovať v pomerne krátkej dobe a musím povedať, že záujem zo strany absolventov bol pomerne veľký, ani sme to nečakali. Asi preto, že ponúka niečo nové, výstupy, ktoré môžu absolventi kurzov využívať pri nástupe do praxe, aj pri doplnení si svojej profesionálnej mozaiky. K univerzitnému diplomu dostávajú certifikáty, pridanú hodnotu, ktorá im umožní ľahšie si nájsť zamestnanie, alebo zvýšiť kredit v očiach potenciálneho zamestnávateľa.“ **KP**

Medzinárodní zväračskí inžinieri

Najvyšší zväračskí odborníci - medzinárodní zväračskí inžinieri - prevzali 19. decembra 2006 na pôde Mechanizačnej fakulty diplomy s celosvetovou akceptáciou z rúk vedúceho autorizovaného školiaceho orgánu (ATB), dekana prof. Vladimíra Kročka a výkonného riaditeľa autorizovaného národného orgánu (ANB) v Slovenskej republike, Ing. Jozefa Horniga.

„Slovenská republika je členom Európskej zväračskej federácie a ako prvá krajina v rámci východnej Európy získala v roku 1997 štatút ANB. Odvtedy prebehlo množstvo vzdelávacích aktivít. Výhoda tejto kvalifikácie spočíva v tom, že zväranie je špecifický odbor. To znamená, že kvalitu výroby možno zabezpečiť iba pred jej začiatkom, v prípravnej fáze, následne už nie,“ hovorí Jozef Hornig. Výchovu zväračských odborníkov môžu na základe úspešného splnenia kritérií a vykonaného auditu vykonávať len tri pracoviská v Slovenskej republike, ktoré získali štatút ATB. Jedným z nich je Katedra spoľahlivosti

strojov MF, ktorá túto činnosť vykonáva od roku 2001. V roku 2006 po prvýkrát v histórii Mechanizačnej fakulty SPU ukončili štúdium medzinárodných zväračských inžinieri (IWE). „Považujem za potrebné zvýrazniť, že toto štúdium je súčasťou celoživotného vzdelávania. Dnes prevzali diplomy pätnásť inžinieri – absolventi našej fakulty a jeden absolvent strojníckej fakulty, všetci z praxe,“ povedal na slávnosti prof. Rudolf Tolnai, vedúci KSpS. „Diplom IWS – medzinárodných zväračských špecialistov prevzali aj štyria študenti 5. ročníka MF. Vzhľadom na výrazne lepšie možnosti uplatnenia držiteľov diplomov IWE a IWS v praxi, bude naša katedra vo vzdelávacích aktivitách pokračovať aj v roku 2007.“

Prostredníctvom Európskej zväračskej federácie, ktorá momentálne splyva s medzinárodným zväračským inštitútom a v krátkom časovom ho-

Ing. J. Hornig odovzdáva diplom absolventke kurzu. **Foto: rch**

Výživa a životný štýl určujú vývoj rakoviny

Príležitosť získať cenné poznatky z oblasti výživy a nádorových ochorení mali účastníci 6. vedeckej konferencie Výživa a potraviny pre tretie tisícročie. Pripravil ju kolektív Katedry výživy ľudí Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre pod vedením vedúceho katedry, doc. MUDr. JAROSLAVA DANIŠKU, CSc., ktorý bol aj prezidentom konferencie.

Konala sa v nitrianskom Agroinštitúte a počas dvoch dní, 23. a 24. novembra 2006, na nej vystúpilo so svojimi príspevkami viac ako 50 renomovaných odborníkov z domova i zo zahraničia, medzi nimi Čestmír Altaner z Ústavu experimentálnej onkológie SAV Bratislava, Vladimír Bencko z Lekárskej fakulty Karlovej univerzity v Prahe, Róbert Šimončík a Igo Kajaba obaja zo Slovenskej zdravotníckej univerzity a Ústavu

zaoberajúcich sa vzdelávaním študentov o možnostiach prevencie onkologických chorôb. „Tento rok sme spojili naše úsilie a výsledkom je dnešná konferencia. Zúčastnilo sa na nej 50 pedagógov stredných škôl z celého Slovenska,“ hovorí Jaroslav Daniška, ktorý videl snáď najväčší prínos konferencie práve v tom, že učiteľia získali poznatky, ktoré môžu odovzdať mladšej generácii.

Eva Siracká a Čestmír Altaner z Ústavu experimentálnej onkológie SAV v Bratislave na konferencii v nitrianskom Agroinštitúte.

preventívnej a klinickej medicíny, Oxa-na Nikolajevna Hanič z Vedeckovyskumného ústavu fytoaterapie v Užhorode a ďalší. Konferencia bola určená odbornej verejnosti v oblasti výživy, genetiky, environmentu, prevencie a liečby nádorových ochorení s cieľom prezentácie najnovších poznatkov z výskumu i praxe. Jej súčasťou boli workshopy, panelová diskusia, minisympóziá a prezentácia prístrojového vybavenia i laboratórnej techniky. „Prednášky sú dôkazom hlbokéj vedeckej analýzy o tom, že výživa a životný štýl určuje budúci osud a vývoj rakoviny. Podľa odborníkov výskyt onkologických ochorení v ďalších dvoch desaťročiach stúpne až o 50%. Príčinami sú starnutie populácie, podceňovanie preventívnych prehliadok a nezdravý životný štýl – fajčenie, alkohol, fyzická inaktivita, stres a nesprávna výživa. Vplyvom výživy a spôsobu života vzniká 60 až 70% rakovinových ochorení. Ak by sme dokázali eliminovať fajčenie, znížili by sme výskyt rakoviny o 30%, pri vylúčení alkoholizmu by jej bolo o 10% menej. Genetické faktory sa na vzniku tohto ochorenia podieľajú 23%,“ hovorí Jaroslav Daniška.

Na konferenciu prijala pozvanie aj MUDr. Eva Siracká, DrSc., prezidentka Ligy proti rakovine, ktorá každoročne organizuje semináre pre pedagógov,

V Nitrianskom kraji, ale i na celom Slovensku, je výskyt onkologických ochorení na 2. mieste po srdcovo-cievnych. Najčastejšie sa vyskytuje rakovina prsníka u žien, u mužov rakovina

prostaty a pľúc. Každý rok na Slovensku pribúda 23 tisíc nových prípadov nádorového ochorenia dospelých a okolo 165 ochorení detí. Prognózy hovoria, že v budúcnosti môže byť touto chorobou ohrozený každý tretí človek. „Znepokojuje nás, že v oboch populáciách – u žien i mužov – je na vzostupe rakovina hrubého čreva a konečníka, čo tiež súvisí s výživou“ hovorí Eva Siracká. Tento druh ochorenia je vo vyššom štádiu ťažko liečiteľný, preto príznaky, ako napríklad krv v stolici, netreba podceňovať. Pre starších občanov nad 50 rokov odporúča Eva Siracká aj test na skryté krvácanie tzv. hemokult. Rakovina hrubého čreva sa najviac vyskytuje u obéznych ľudí a tých, ktorí preferujú živočišne tuky. Genetické predispozície sa podieľajú na vzniku rakovinového ochorenia v piatich percentách prípadov. „Ak sa v rodine vyskytne u pokrvných príbuzných rakovina hrubého čreva, vaječníkov alebo prsníka, mali by sa dať preventívne vyšetriť aj ostatní členovia rodiny. Na rakovinu pľúc neexistujú predispozície, jednoznačne ju podmieňuje fajčenie. Je ťažko liečiteľná a priemerná doba prežitia je jeden rok,“ delí sa so skúsenosťami z praxe Eva Siracká a dodáva, že najdôležitejšie je zachytiť rakovinový nádor v počiatočnom štádiu. „Šanca na vyliečenie nádoru prsníka je vtedy až 90%. Detské leukemické ochorenia sa dajú vyliečiť v 75% prípadov.“

Vzostup nádorových ochorení na Slovensku si podľa prezidentky Ligy proti rakovine vyžaduje zavedenie národného onkologického plánu, ktorý by sa mal tejto problematike venovať komplexne, od prevencie, cez výchovu praktických lekárov až po liečbu pacientov. „Prevencia sa u nás rodí ťažko, pričom je to správna cesta. Kedysi vraj lekára v starej Číne platili za to, keď ľudia neboli chorí. Nevie, či je to pravda, ale určite je to pozoruhodná myšlienka,“ podotýka Jaroslav Daniška.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Pri príležitosti 70. narodenín bol Jaroslav Daniška (na snímke druhý sprava) ocenený pamätnou medailou SPU za rozvoj študijného programu Vedecká výživa ľudí, ktorý absolvovali stovky študentov. **Snímky: rch**

ZAÚJALO NÁS

Lesy ubúdajú, no vidno svetielko nádeje

V časopise Proceedings of the National Academy of Sciences uverejnili výsledky výskumu šiesti poprední odborníci z Fínska, USA, Číny a Veľkej Británie. Vychádzali zo správy Organizácie pre potraviny a poľnohospodárstvo (FAO) pri OSN Zhodnotenie globálnych lesných zdrojov 2005, ktorá mapovala vývoj za posledných 60 rokov. Celkový trend je stále pochmúrny. Globálne odlesňovanie pokračuje tempom 13 miliónov hektárov pôvodného lesa ročne. V rokoch 1990 až 2000 predstavovala výsledná bilancia stratu 8,9 milióna hektárov lesa ročne. V rokoch 2000 až 2005 už „len“ 7,3 milióna hektárov. Protitrendy ako vysádzanie nových stromov, obnova krajiny a prirodzená expanzia jestvujúcich pôvodných či obnovených lesov však odlesňovanie čoraz viac zmiernujú. Do roku 2050 by sa mal rozsah svetových lesov zväčšiť o 10% (približne 300 miliónov hektárov), čiže asi o plochu Indie. **(Sme 28. decembra 2006)**

Cukrová repa na európskom trhu

V rámci vlaňajšieho Európskeho týždňa vedy zorganizoval Slovenský cukrovárnický spolok v spolupráci so Zväzom pestovateľov cukrovej repy na Slovensku a Fakultou ekonomiky a manažmentu 23. novembra 2006 seminár na tému Výhľady pestovania cukrovej repy na spoločnom európskom trhu. Ing. Dušan Janiček, predseda Slovenského cukrovárnického spolku, sa vo svojom príspevku o cukrovom režime v EÚ po reforme vyjadril, že „cieľom európskej reformy je zladit režim cukru s režimom jednotnej spoločnej poľnohospodárskej politiky a zabezpečiť dlhodobu udržateľnú perspektívu výroby cukru v rámci EÚ, zlepšiť konkurencieschopnosť a trhovú orientáciu“. Situáciu na slovenskom trhu s dôrazom na pestovanie cukrovej repy a produkciu cukru komentoval Ing. Ondrej Laco, predseda Zväzu pestovateľov cukrovej repy na Slovensku. Odbornou garantkou seminára bola prof. Zlata Sojková.

Viac informácií na www.slovenskecukrovary.sk alebo www.agrana.com **(Z tlačovej správy)**

Priroda je veľká hráčka. Jedovatú rastlinu vyznamenáva nádherným kvetom, lesk diamantu schová do tvrdého nerastu. No a hubu hľuzovku pred zrakom človeka ukrýva pod zem. Na vzhľad nevábna huba je mimoriadna svojou arómou. Štipka stačí na to, aby sa z jednoduchého pokrmu stala ozdoba slávnostnej tabule. Vo viacerých európskych krajinách, najmä vo Francúzsku, Taliansku či Španielsku má vyhľadávanie hľuzoviek, obchodovanie s nimi či konzumácia dlhodobú tradíciu. U nás sa, tak ako v prírode, dlhé desaťročia skrývala pod nánosom histórie. V posledných rokoch ju však milovníci prírody a odborníci opäť vykopali a nadviazali na pretrhnutú niť. Porozprávali sme sa o tom s Ing. JÁNOM GAŽOM, PhD., z Katedry genetiky a šľachtenia rastlín FAPZ.

Zaujímavý by bol exkurz do histórie...

Hľuzková história sa píše už od staroveku. Poznali ju Gréci aj Rimanovia. Ale aj naši predkovia. Považovali ju nielen za delikatesu, ale aj za silné afrodisiakum. Prvé písomné zmienky o hľuzovkách z Karpatkej kotliny sú z roku 1588, keď trenčiansky sudca vydal nariadenie o ochrane bukového lesa, v ktorom rástli. O jej záračných magicko-erotických vlastnostiach sa zmieňuje aj Juraj Fándly v diele Zelinár. Odporúča ju v prípadoch, keď „treba dojčiacim ženám vrátiť stratené mlieko, urobiť osoby plodnými či obmedziť pôsobenie jedu“. Ján Babilon ich v prvej slovenskej kuchárskej knihe z roku 1870 nazýva jelienkami. Najviac údajov však poskytuje dielo doktora Hollósa z roku 1911, ktorý sa zaoberal výskytom podzemných húb v Karpatkej kotline. Najznámejším miestom zberu na území Slovenska bola podľa neho oblasť okolo Moravského Lieskového, kde „hubkári“ pomocou cvičených psov vyhľadávali plodnice a pomocou špeciálnej motýčky vyberali hľuzovky zo zeme. Najviac sa ich potom dostávalo na trh vo Viedni. Neboli určené na bežný trh, ale na stoly vyšších desiatich. Záznamy hovoria o tom, že poslední zberači, ktorí pri zbere využívali prasiatka, sa v oblasti výskytu na strednom Považí pohybovali okolo roku 1948. Potom sa linka stráca. Možno to bolo tým, že sa táto huba začala považovať za akýsi buržoázny prežitok. Možno v období medzi dvoma vojnami výrazne klesol počet zberačov, ktorých, mimochodom, nikdy nebolo na Slovensku veľa a jednoducho to chýbali odborníci, ktorí by vedeli túto hubu využiť.

Ako je to dnes?

V domácej gastronómii sa s hľuzovkami stretávame len zriedkavo. Na Slovensku je veľmi málo reštaurácií, kde si jedlo ochutené hľuzovkou môžete objednať z jedálneho lístka. Aj vzhľadom na to, že nepoznáme aktuálnu situáciu v rozšírení hľuzoviek, sú v súčasnosti zaradené medzi chránené druhy, zapísané v červenom zozname. To znamená, že ich nemožno zbierať voľne v prírode. S hľuzovkami sa nestretneme ani v Potravinovom kódexe. To znamená, že ich predaj je svojím spôsobom nelegálny. Tieto záležitosti bude treba zrejme v budúcnosti riešiť, pretože napríklad v susednom Maďarsku, ktoré má podobné podmienky ako juh Slovenska, sú hľuzovky veľmi bežné. Zbierajú sa, využívajú na množstvo komerčných produktov. Možno i preto sa tam pustili do experimentov s pestovaním hľuzovky a dnes existuje už niekoľko desiatok pokusných výsadb. Je zaujímavé, že v súčasnosti takmer 80 percent francúzskej produkcie hľuzoviek už pochádza z pestovateľských plôch. Ide najmä o druh Tuber melanosporum Vitt., príbuzný u nás rastúcim hľuzovkám, ktorý má však niekoľkonásobne vyššiu cenu. Vo svete sú najdrahšie biele hľuzovky (Tuber magnatum Pico), ktoré sú talianskou doménou a odlišujú sa arómou, príbuznou cesnakovej.

To sú informácie ako z rozprávkovej knižky, ale čo vravia o hľuzovkách odborníci?

Tí prinášajú exaktné vysvetlenie. Ide o problematiku podzemných húb. Na Slovensku rastie viacero druhov hľuzoviek, najrozšírenejším hospodárskym významným druhom je hľuzovka letná (Tuber aestivum Vitt.). Hľuzovka žije v ekto-mycorizácii s množstvom listnatých drevín, zriedkavejšie

s ihličnanmi. To znamená, že nerozkladá substrát ako šampiňón, ale pre vzájomne prospešné spolužitie vyžaduje hostiteľskú drevinu. Najčastejšie rastie pod dubmi, lieskou, bukom a hrabom, vzáčne aj pod borovicou lesnou a čiernou. Vytvára hľuzovité plodnice, ktoré dozrievajú pod povrchom pôdy. Ich spóry sa nemôžu rozširovať vetrom, tak ako je to pri iných druhoch húb. Preto sa hľuzovka „spolieha“ na malé milosrdné klamstvo. Na svoju výraznú arómu, ktorá láka živočíchov, drobné hľadavce, myši, veверице, ale aj diviáciu zver. Vyhrabávajú ju, požierajú a exkrementmi spóry aj rozširujú. Treba dodať, že aróma hľu-

Čierne diamanty kuchyne

zovky je veľmi podobná pohlavným hormónom, ktoré vylučujú kance. Je zaujímavé, že ošpaná vyhľadáva plodnice sama, lebo sa chce nažrať, no a pes pre radosť svojho pána.

Začali sme zoširoka, ale vráťme sa z histórie do súčasnosti a k vášmu výskumu.

Pred tromi - štyrmi rokmi sme riešili výskum ochrany genofondu ovocných druhov rastlín na Slovensku, ale venovali sme sa aj hubám. Pri štúdiu literatúry sme narazili na zmienky o tom, že hľuzovky boli pomerne bežné aj na území Slovenska. Ako to už v živote býva, vďaka náhode sa nám podarilo nadviazať kontakty s maďarskými odborníkmi. Stretli sme sa s pánom Szakácsom, jedným z najlepších zberačov hľuzoviek v Maďarsku, ktorý nám otvoril

kulácie, ktorá je dokonca chránená patentom. Od tohto obdobia sa veľmi intenzívne zakladali plantáže vo Francúzsku, Španielsku a Taliansku. Na problematiku pestovania sme nasmerovali aj výskumný projekt na našej univerzite. Riešime v ňom otázky inokulácií hostiteľských drevín touto hubou. Doteraz sme získali veľmi zaujímavé výsledky. Potvrdili nám ich aj laboratória v Budapešti a práve v spolupráci s Prvou maďarskou hľuzovkárskou asociáciou a Univerzitou Lóránda Eötvösa sa realizuje veľmi intenzívna neformálna spolupráca v oblasti inventarizačného výskumu na Slovensku a overovania inokulácie. Výsledkom sú sadenice stromčekov inokulované hľuzovkami. Možno ich vysádzať na vhodné plochy, akési hľuzovkové plantáže, zhruba 800 až 1000 kusov na hektár. Prvý úrodu začínajú prinášať po 5 až 8 rokoch.

ka alebo prasiatka. Je našou úlohou, aby sme sa späťne vrátili k materiálom z roku 1911, ktoré nám zanechal dr. Hollós. Opísal v nich niektoré lokality výskytu, napr. Záhorie, stredné Považie, ale aj okolie Nitry. Musíme zmapovať súčasný prirodzený výskyt u nás. Je viazaný na porasty dubov, bukov, hrabov a, bohužiaľ, zmeny, ktoré prebiehajú aj v lesných spoločenstvách, dosť negatívne ovplyvnili zrejme aj štruktúru lesov. Hľuzovka je veľmi náročná, vyžaduje vysoké pH, je teplomilná. Oblasť jej výskytu sa zhruba zhoduje s oblasťou pestovania viniča. V súčasnosti sú predložené niektoré projekty na získanie podpory pre tento výskum. Len pre zaujímavosť, na Slovensku nemáme cvičeného psika, ktorý by pomáhal pri inventarizácii, takže si ho požičiavame z Maďarska. Jednodňová taxa je 8 tisíc korún plus ďalšie výdavky. Oblasť, ktoré sme na Slovensku zatiaľ zmapovali, nie sú preto veľmi rozsiahle. Podarilo sa nám však urobiť niekoľko veľmi zaujímavých objavov. Okrem výskytu hľuzovky letnej, ktorá bola opísaná aj v staršej literatúre, sa nám podarilo potvrdiť aj výskyt hľuzovky zimnej, ktorá bola na Slovensku považovaná za vymretú. Takže znovuobjavený druh plus niektoré ďalšie, napr. hľuzovka veľkovýtrusová, ktorá má z hospodárskeho hľadiska veľký význam. Jej výskyt sa nám podarilo nájsť na dvoch lokalitách. Naposledy bola potvrdená v roku 1911.

Spomenuli ste, že u nás sú hľuzovky chránené. Ako sa na problematiku pozerá Európska únia?

Z hľadiska legislatívy EÚ je v tejto súvislosti zaujímavé nariadenie Rady č. 1698/2005, kde sa definuje pojem agroliesnictvo. Zlučuje systémy extenzívneho poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. K nim patrí aj lesné hospodárenie, to znamená pestovanie lesných drevín a iných lesných produktov na poľnohospodárskej pôde. No a do tohto rámca zapadá aj pestovanie hľuzoviek a iných symbiotických húb. EÚ navrhuje riešiť dotučnú podporu pri zakladaní takýchto agroliesníckych výsadb, to znamená aj hľuzovkových plantáží. Škoda, že predchádzajúca vláda nezahrnula túto problematiku do národného strategického plánu, čo znamená, že zakladanie takýchto plantáží nebude dotované zo zdrojov štátu a EÚ, čo je veľká škoda, pretože najväčším problémom pri zakladaní plantáží sú vysoké vstupné náklady.

Známa neznáma, tak by sme teda mohli charakterizovať dnešný stav poznatkov o hľuzovke na Slovensku. Máte recept na to, ako ju opäť dostať do širšieho povedania?

Je to tak, medzi ľuďmi sa toho o hľuzovkách veľa nevie. Keď sme u nás na Katedre genetiky a šľachtenia začali riešiť výskumné projekty na túto tému, zistili sme, že to nie je len o pestovaní. Veď to má význam iba vtedy, ak bude odbyt, ak sa ľudia budú s týmto produktom stretávať v reštauráciách, keď si ju budú môcť kúpiť v obchode či na trhu. Čiže potrebný je komplexný prístup. Preto sme v auguste 2005 založili Prvú slovenskú hľuzovkársku asociáciu – záujmové združenie, ktoré spája ľudí z rôznych oblastí, vedcov, pestovateľov, odborníkov na gastronómiu, mykológov, ktorí by podporili presadzovanie týchto myšlienok. Ide nám o to, aby sme spojili ochranu prírody, zachovanie

biodiverzity s úžitkom, ktorý táto huba prináša ľuďom. Rád by som spomenul malú epizódu. Keď sme boli na stretnutí so spoluautorom patentu pestovania hľuzoviek, dr. Chevalierom z Francúzska, vyslovil zaujímavú vetu: „Gastronomickým symbolom USA je coca-cola, symbolom Európy by mohla byť hľuzovka.“ Je to vskutku európska záležitosť a hľuzovka letná, ktorá sa vyskytuje aj na Slovensku, má veľmi široký areál výskytu, od Španielska až po Ukrajinu, severnou hranicou je švédsky ostrov Gotland a južnou oblasť severnej Afriky.

Naša asociácia sa bude snažiť spopularizovať hľuzovku na Slovensku, aby ju ľudia mali možnosť ochutnať. Je to niečo mimoriadne, veľmi výrazne mení chuťové vlastnosti a jedlo vďaka nej získava zaujímavé parametre. Pridáva sa na konci prípravy pokrmu, aby sa aróma hľuzovky varením nezničila. Nachádza uplatnenie v sladkých i slaných jedlách, mäsitých pokrmoch či cukrovinkách, možno by bolo zaujímavé ochutiť ňou povedzme aj bryndzové halušky...

Predstavte váš tím, ktorý sa problematikou zaoberá...

Z toho, čo som uviedol, sa dá ľahko pochopiť, že na realizáciu nových postupov pri výrobe a využití netradičných druhov vo výžive a poľnohospodárstve treba problematiku riešiť komplexne. To znamená, zaoberať sa odbornými otázkami v rámci výskumu, ako aj propagovať možnosti využitia získaných poznatkov v praxi.

Momentálne beží aktuálny projekt VEGA. Má za cieľ riešiť problematiku inokulácie sadenic touto hubou na produkciu mykorrhizovaných sadenic drevín pre výsadbu hľuzovkových plantáží, ktoré budú využívané v rámci agroliesníckych systémov hospodárenia. Túto úlohu rieši Ing. Marián Miko, CSc., vedúci výskumného kolektívu. Moje zameranie je orientované na štúdium biodiverzity genofondu hypogeických húb a ich rozšírenia na Slovensku. Túto oblasť výskumu si ani neviem predstaviť bez potrebných finančných prostriedkov, ktoré sme v uplynulých rokoch mali k dispozícii najmä vďaka dobrému fungovaniu nepodnikateľského, neziskového združenia. Treba poznamenať, že existuje veľmi dobrá zmluvná spolupráca medzi Prvou slovenskou hľuzovkárskou asociáciou, ktorej som predsedom, a SPU. V uplynulom roku boli podpísané partnerské zmluvy aj s dvomi fakultami našej univerzity. Výsledkom snaženia je prepojitý výskumný tím s tými, ktoré sú aj cieľmi nášho združenia, to znamená, že asociácia tak môže určitým spôsobom podporovať výskum v tejto oblasti. V tomto roku sme opäť podali niekoľko projektov, aj pre spoločné riešenie. Neoceniteľnú prácu pri propagácii zámerov, ale aj dosiahnutých výsledkov robí podpredseda asociácie, doc. Ing. Jozef Prielcel, CSc., ktorý je zodpovedný za koordináciu vzťahov s verejnosťou. Jeho aktivity pomohli okrem iného aj k realizácii tejto popularizačnej výstavy na Agrokomplexe 2006. Vďaka však patrí všetkým, ktorí nám nielen pomáhajú ako spoluriešitelia, technickí spolupracovníci, ale aj tým, ktorí nás nielen materiálne, finančne, ale aj morálne podporujú. Ďalšie zaujímavé informácie môžete nájsť na webovej stránke www.hluzovky.sk

Ďakujem za rozhovor!

K. POTOKOVÁ

Prvá slovenská hľuzovkárská asociácia sa širokej verejnosti predstavila aj na vlaňajšom Agrokomplexe. Na snímke jej predseda, Ing. Ján Gažo, PhD.

bránu do tejto problematiky a ukázal, ako sa hľuzovky zbierajú za pomoci cvičeného psika. Tam sme po prvýkrát mali možnosť vziať hľuzovku do ruky a ošpať ju. Dostali sme aj cenné rady a kontakty na francúzskych odborníkov. Vzhľadom na to, že máme spoločnú históriu aj tradície, podarilo sa nám dostať k materiálom doktora Hollósa z roku 1911, v ktorých je veľmi dobre zmapovaná história hľuzoviek na Slovensku na prelome 19. a 20. storočia.

Na základe starých skúseností ešte z 18. storočia sa v 70-tych rokoch minulého storočia podarilo zvládnuť technológiu ino-

Apropo, rastú u nás tieto podzemné huby aj v súčasnosti?

Na Slovensku boli hľuzovky nájdené naposledy niekedy na prelome 19. a 20. storočia a potom úplnou náhodou v roku 1995, keď boli nájdené tri plodnice. Na základe toho bola hľuzovka zaradená do Červeného zoznamu ohrozených druhov. Nikto vlastne neriešil seriózne inventarizačný výskum. Pokiaľ sa profesionálni mykológovia venovali tejto problematike, nevyužívali pri inventarizačnom prieskume zvieratá. Táto huba totiž vyžaduje pri vyhľadávaní pomoc cvičeného zvierata, psi-

Inokulácia semenáčov duba cerového v skleníku Katedry genetiky a šľachtenia rastlín.

Vyhľadávanie plodníc hľuzovky pomocou cvičeného psa. Snímky: J. GAŽO a archív

Pripomína to rozprávku o soli, ktorá bola nad zlato. Dilemu, čo je cenné, najcennejšie. Objavujeme Ameriku, keď konštatujeme, aké dôležité je vzdelanie? Že učí sa po celý život je normálna vec? Že sa bez znalosti cudzích jazykov vo svete, ba mnohokrát už ani doma nepohneme? A tak ďalej, a tak ďalej. Je to nad slnko jasnejšie. Veď je to skúsenosť generácií.

Logická reťaz súvislostí však nemá konca. Ľudská spoločnosť sa pohne smerom vpred iba vtedy, ak v nej budú jedinci, ktorí sa neuspokoja s daným krajcom chleba, ale budú chcieť napiecť lepší. Preložené do dnešnej rétoriky, budú chcieť fungovať na báze znalostnej ekonomiky alebo ekonomike založenej na poznatkoch. Čo to znamená? Že treba viac počúvať časom overené, venovať väčšiu pozornosť vzdelávaniu, vede, výskumu. Pretože tie u nás akoby v posledných desaťročiach stihol osud Popolušiek. Sú skromne odeté, v porovnaní s inými krajinami Európy či sveta im z rozpočtu pripadajú iba omrvinky. Vefa sa o tom v poslednej dobe hovorí. Na rôznych fórach a z rôznych uhlov pohľadu.

Stredná Európa – liaheň talentov?

Kde je vlastne kľúč k úspešnosti vo vedeckej a výskumnej práci? V čase, keď sa rozdeľujú Nobelove ceny za výnimočné výkony v rôznych oblas-

v r. 1971), Milton Friedman (za ekonómiu v r. 1976), John C. Harsányi (za ekonómiu v r. 1994), Carleton D. Gajdusek (za medicínu v r. 1976), Elie Wiesel (za mier v r. 1986).

Doktora Czeizela, ktorý sa predtým zaoberal problematikou dedičnosti talentu u umelcov, v prípade vedcov nevedla snaha o štúdium minulosti, ale hľadanie modelu, ktorý by objasnil, čo vedie k tomu, aby sa z niekoho stal génus, ovenčený tým najprestížnejším ocenením. Ako sám priznáva v jednom rozhovore, čakalo ho sklamanie. Zatiaľ čo u hudobníkov takýto model funguje – teda talent sa rozpozná v útlom veku, ľahko ho možno podchytiť, v rodine sa vyskytuje v kumulovanej forme – u vedcov možno pozorovať iba to, že sú mimoriadne múdri v určitej oblasti, ktorej sa maximálne ve-

cov. Je veľmi zaujímavé, že dvanásť z menovaných sa oženilo, no len jeden z nich sa časom rozviedol, čo je podľa Czeizela možno znakom prezieravosti a životnej múdrosti: pomerne neskoro sa ženili, pravdepodobne si vybrali vhodné partnerky, pričom ich rozhodnutie determinoval nielen cit, ale aj racion. Väčšina týchto významných vedcov žila pomerne dlho, boli teda zrejme dostatočne múdri aj na to, aby sa starali o svoje zdravie. Podľa Czeizela neslobodno nezviať do úvahy aj to, že spomedzi vybraných osobností bolo päť židovského pôvodu. „Zdá sa,“ píše genetik, „že vo východoeurópskej židovskej kultúre je zakotvené, ako čo najlepšie využiť danosti jednotlivca. Vzdelanie považovať za najcennejší majetok, ktorý si možno vždy a za každých okolností vziať „so sebou“. Vo viacerých prípadoch sa dokázalo, že i keď rodičia, starí rodičia boli nemajetní, často aj za cenu iracionálnych obetí zriadili, aby deti dostali čo najlepšie vzdelanie.“

Rastlinke sa darí iba v dobrej pôde

Ďalším mimoriadne dôležitým poznatkom, ktorý vyplynul zo štúdiá rodokmeňov géniov, bola skutočnosť, že talent a predpoklady sa nie vždy dokážu dôsledne presadiť. Hospodárske, politické a životné podmienky v posledných dvoch storočiach v mnohých ohľadoch hatili rozvoj talentov. Smutne znie konštatovanie, že zatiaľ čo talent mladého hudobníka či básni-

ka možno podchytiť v mladom veku, nadanie pre vedu sa nie vždy prejaví v dostatočnej miere, a preto ho nemožno chrániť a pestovať. Uvedení vedci boli síce dobrými žiakmi, ale iba v niektorých ohľadoch, možno bola nápadná iba ich kreativita. Tú však spoločnosť, inokedy školský systém či jednoducho politická krátkozrakosť, ľahko tolerovali. Boli totiž príliš nápadní a vyčnievali z radu. Lenže genialita je konvertibilná: ak spoločenské prostredie nie je prajné, vedec odchádza a svoje schopnosti odovzdáva v prospech inej krajiny. Dokumentujú to aj osudy vedcov zo strednej Európy, ktorí svoje úspechy dosiahli v ďalekom svete. Nie je to náhoda, že sa jeden zo svetoznámych atómových fyzikov na otázku, v čom je tajomstvo „maďarského“ úspechu v oblasti vedy, vyjadril tragikomicky v tom zmysle, že „treba včas zdvihnúť kotvy“.

Bezhraničná veda

Mimoriadne zaujímavé čítanie poskytuje kniha dr. E. Czeizela, ktorá pod názvom **Vedci – gény – dilemy** vyšla v budapeštianskom vydavateľstve Galenus ešte v roku 2002. Dielo, prinášajúce výsledky exaktného vedeckého bádania, v pozadí ktorého však stoja neobyčajné osudy neobyčajných ľudí. Namiesto resumé niekoľko viet z doslovu: „...veľkosť krajiny neurčuje rozloha ani počet obyvateľov, ale jej duševný potenciál. Ľudský talent je najcennejším prírodným bohatstvom, ktorý sa spoločenskou hodnotou stáva vtedy, ak sa prejaví vo svojom tvorivom potenciále. Mimoriadne umelecké diela skrásľujú život človeka, zatiaľ čo výsledky vedy a výskumu sa merajú svojou užitočnosťou. Oboje slúži blahu ľudstva, pretože ich vplyvy prekračujú hranice štátov a záujmy malicherných regionálnych klík. Veda nepozná etnické, jazykové a náboženské hranice...“

KATARÍNA POTOKOVÁ

Talent je najcennejšie prírodné bohatstvo

tiach vedy, je možno namieste otázka: z koho sa stane nositeľ tohto najvyššieho, aj keď často diskutovaného ocenenia? Zohráva v tomto smere svoju úlohu talent, genetické predpoklady? Na túto otázku zatiaľ veda nedala exaktnú odpoveď. Zaujímavé súvislosti však odhaľuje štúdium rodinného zázemia a rodokmeňov výnimočných osobností vedy a techniky. Túto mravčiu prácu vykonal známy maďarský lekár – genetik dr. ENDRE CZEIZEL, známy popularizátor tejto náročnej a mimoriadnej zaujímavej vedy. Vzal si na mušku štrnásť nositeľov Nobelovej ceny, ktorí majú nejaký vzťah k nášmu stredo- a východoeurópskemu regiónu, ktorý sa podľa mnohých literárnych zdrojov môže pýšiť aj prívlaskom „liaheň talentov.“

Tieto osobnosti sa narodili v rôznych častiach bývalého Rakúsko-Uhorska, pochádzali odtiaľto ich rodičia, prarodičia, prezili tu svoje detstvo či kus mladosti a dospelosti. Niektorí sa k svojej vlasti hlásili, hlásia, mnohí nie. Vedia prečo. Spoločenské či politické okolnosti od polovice 19. storočia a v celom nepokojnom dvadsiatom storočí spôsobili, že svoje nadanie a výsledky bádania na najvyššej úrovni dosiahli v najrôznejších kútoch sveta. Tam, kde platili iné pravidlá, kde im poskytli adekvátne podmienky pre náročnú vedeckú prácu. Práve pre možnosť rozvíjať dar nebies.

Štrnásť génirov, štrnásť osudov

Menujme ich: Philipp Lenard (Nobelova cena za fyziku v roku 1905), Robert Bárány (za medicínu v r. 1914), Albert von Szent-Györgyi (za medicínu v r. 1937), Richard A. Zsigmondy (za chémiu v r. 1925), Georg von Békésy (za medicínu v r. 1961), Eugene P. Wigner (za fyziku, 1963), John C. Polányi (za chémiu, 1986), George A. Olah (za chémiu v r. 1994), George von Hevesy (za chémiu v r. 1943), Dennis Gabor (za fyziku

ského sluchu a nakoniec získal Nobelovu cenu za medicínu. George A. Olah sa zas racionálne zamyslel nad voľbou budúceho povolania: nemôže byť lekárom, lebo neznáša krv, ale ani pedagógom, pretože tých slabo platia. Nakoniec si vybral štúdium chémie, v nej vynikol a v roku 1994 prevzal Nobelovu cenu.

Aj génius je len človek

Pre zaujímavosť a potvrdenie, že aj géniovia sú len ľudia, si pozornosť zaslužia aj iné okolnosti zo života ved-

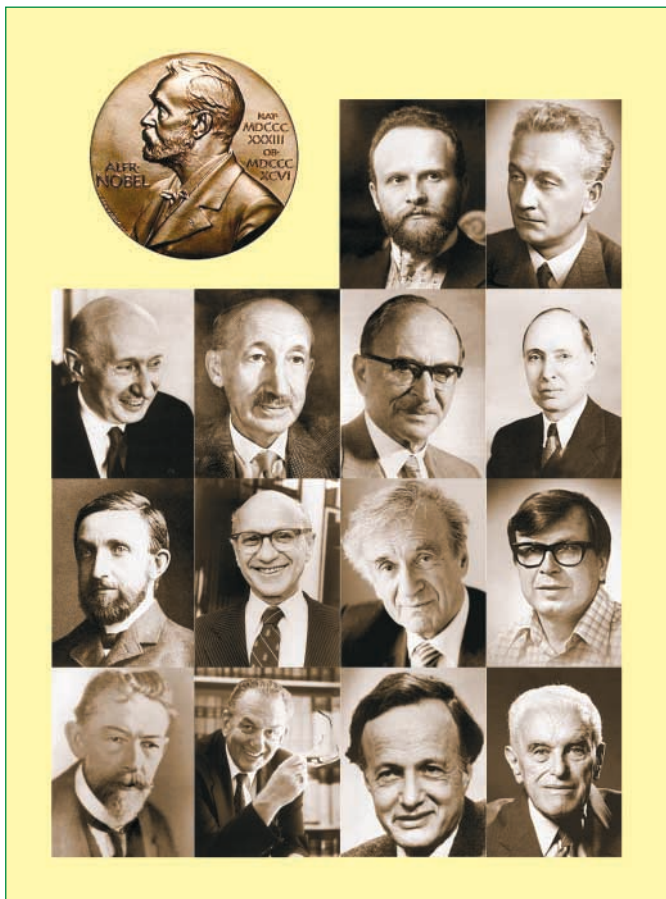

Foto: VINCENT SVÍBA

ARRA predložila novú správu o hodnotení univerzít

„V porovnaní s minulým rokom došlo k miernemu zlepšeniu hodnotených parametrov takmer všetkých verejných vysokých škôl,“ uvádza sa v správe Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA), ktorá vyšla v polovici decembra 2006.

Podľa agentúry sa však slovenské univerzity v roku 2005 len málo podieľali na rozširovaní ľudského poznania, slovenskí vedci málo publikovali vo svetových časopisoch a ich práce mali pomerne malý ohlas. Počet prác registrovaných databázou Web of Knowledge síce vzrástol o deväť percent, približne rovnako však narástol aj počet prác, na ktoré sa neregistroval ani jeden ohlas – teda, neodvolal sa na ňu v sledovanom desaťročnom období ani autor samotný. Takéto práce sú štyri z desiatich publikovaných.

„Pretrváva stav, že doktorandi študujú aj na školách, ktorých vedecká produkcia je nízka i na slovenské pomery,“ konštatuje sa v správe. „Na vysokých školách síce pôsobi mnoho profesorov a docentov či vysokoškolských pedagógov s ukončeným tretím stupňom vysokoškolského štúdiá, ale neprejavuje sa to na kvalite vedeckej produkcie týchto škôl v porovnaní s inými.“

Alarmujúco tiež stúpa počet fakúlt, na ktorých prevažuje externé štúdium – je ich 16. Na kontrolu kvality externého štúdiá neexistujú funkčné mechanizmy a dá sa predpokladať, že napriek tomu, že je platené, jeho kvalita bude ešte nižšia než pri dennom štúdiu. Štúdium sa masifikuje, pričom však kapacita škôl, zdá sa, nepostačuje. Na 16 fakultách pripadá na jedného profesora alebo docenta viac než 100 študentov, na jednej fakulte dokonca tento počet prevyšuje 500,“ uvádza správa.

ARRA v hodnotení využila metódu vypracovanú v roku 2005 v spolupráci s expertmi Svetovej banky. Deväťdesiatosem slovenských fakúlt a dve vysoké školy bolo rozdelených do šiestich skupín: prírodné, technické, lekárske, pôdohospodárske, spoločenské a humanitné vedy. Z tohto počtu sa sedem fakúlt nezhodnotilo a dvanásť ďalších bolo vzhľadom na krátku existenciu bonifikovaných v niektorých kritériách. Tento rok ARRA upustila od porovnávania univerzít ako celkov, merala ich výkon v jednotlivých oblastiach podľa výkonov fakúlt.

VIAC NA

www.arra.sk

Najlepšie vysoké školy na Slovensku podľa odborov

(2005, bodové hodnotenie)

Pôdohospodárske odbory	Priemer
1. Univerzita veterinárskeho lekárstva	81,6
2. Slovenská poľnohospodárska univerzita	55,6
3. Technická univerzita Zvolen	52,3
Humanitné odbory	
1. Vysoká škola múzických umení	41,7
2. Trnavská univerzita	39,9
3. Vysoká škola výtvarných umení	39,6
Lekárske odbory	
1. Univerzita Komenského	73,6
2. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	54,4
Prírodné odbory	
1. Univerzita Komenského	81,9
2. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	65,4
3. Univerzita Konštantína Filozofa	50,1
Spoločenské odbory	
1. Trnavská univerzita	47
2. Technická univerzita Košice	46
3. Slovenská poľnohospodárska univerzita	40,9
Technické odbory	
1. Slovenská technická univerzita	51,5
2. Technická univerzita Košice	41,3
3. Technická univerzita Zvolen	39,9

Hodnotenie fakúlt SPU

Do kategórie pôdohospodárskych odborov bolo zaradených šesť slovenských fakúlt, z nich tri z SPU. Fakulta biotechnológie a potravinárstva obsadila druhé miesto (v minuloročnom hodnotení bola 6.), Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov štvrté (3.) a Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva piate miesto (6.).

V skupine spoločenských odborov bolo hodnotených 31 fakúlt. Fakulta ekonomiky a manažmentu sa umiestnila na piatej priečke (vlni bola 6.), výrazný úspech dosiahla Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja, ktorá skončila na deviatom mieste (18.).

Medzi 22 hodnotenými fakultami v kategórii technických odborov obsadila Mechanizačná fakulta 16. miesto (minulý rok 14.).

Diplomovka je dobrá
...Dobrá...
...ale prečo máte v metodike
napísané len Ctrl-C Ctrl-V?

Skúška zo života

Pred zápočtovým týždňom to opäť všetko začína. Dni sa neoficiálne predlžujú a noc je len málinko hmatateľná. Dobiaham, doháňam, prepisujem, kopírujem a trá-pim počítač. Chudák, keby mal dušu, tak si ju už dávno predom mnou uzavrie. Prednášané vedomosti, ktoré okolo mňa len preleteli, lebo sa urazili, keď videli môj „horúci záujem“, teraz prosím, aby sa ku mne vrátili. A ako vždy s ťútosťou začínam triezvo rozlišovať zmárnené chvíle času, ktoré by som teraz prevádzila zlatom, len aby som do zajtra stihla napísať seminárku. A akoby to všetko nestačilo, odniekaľ sa vynorilo dávne predsavzatie a s vycerenými zubami mi pripomína, ako som chcela... chcela čo? Á, už viem. Chcela som paralelne s časom nasávať vedomosti tohto semestra. V podstate to vyšlo, lenže nie všetky vedomosti sa týkali môjho odboru. Najviac som sa naučila na predmete, ktorého súčasťou sme

všetci. Škola života – dost otrepané. Čo tak štúdium života? Nevieť, no v jednom som si istá, že pri tejto skúške by som ani bez prípravy nenechala papier prázdny. Pútavé prednášky z každej oblasti a cvičenia spravidlané vrytú skúsenosťou stačili na to, aby som si všetko dobre zapamätala. Aj keď - nikdy nehovor nikdy a opakovanie je matka múdrosti, sú chvíle, ktoré sa už nezopakujú a také, ktoré sa budú pravidelne vracaf bez súhlasu našej vôle. Komická predstava o povinných semestrálnych prácach na tému život študenta. Ich obsah by určite mnohých rozosmial, urazil, či rozčilil. A tak, prenasledovaná svojím náročným predsavzatím, sa vraciam myšlienkami do skrípt, s ktorými budem počas zimných večerov zvädzať urputný boj. Pričom niekde v hlbke srdca mi začína klíčiť ďalšie predsavzatie, zasiaté týmto bojom, spravidlané štekľivou zvedavosťou, čoho sa po neoficiálnom predĺžení noci bude týkať najbližšia prednáška. KATARINA ĐURČEKOVÁ

3. FZKI

Tirolský občasník III.

Rozprávka á la Socrates Erasmus

„Dofrasa, to už zase preletel mesiac!“ Asi tak nejako vyzerala nedávno krátka sebareflexia. Za hranicami všedných dní čas uteká rýchlejšie. Stále mám pocit, akoby som len včera vybalila kufor plný vecí a vyšla na terasu svojej izby. Medzičasom sa mi zhoršila schopnosť vyjadrovať sa spisovne po slovensky. Rozvrh sa už pomaly zapíria, no aj tak mi v pamäti celkom zreteľne ostávajú prvé stretnutia s profesorami.

„Vy tu nemáte čo robiť! Táto hodina je len pre riadnych denných študentov,“ oznámil nám Američan vyučujúci medzinárodnú ekonomiku, jeden z podstatných predmetov nášho ročníka na FEM-ke.

„Ale my sme si tento predmet prihlásili. Bol v ponuke pre výmenných študentov,“ snažili sme sa mierne protestovať. Nepomohlo. . .

Po tom, keď za nami zatvoril dvere miestnosti e 26, vybrali sme sa do IRO. To je teraz naša malá lampáreň. Sú tu dvaja, niekedy traja, vždy ochotní ľudkovia, ktorí

sa starajú o naše prežitie. Hneď nás ako súrny prípad posunuli do kancelárie vedúceho študijného programu výmenných študentov. Stačilo zopár telefonátov a ospravedlnení a už sme opäť sedeli s riadnymi dennými študentmi a pozorovali „herecký výkon“ nášho nového profesora. Typickými pohybmi hlavy nám názorne predvážal, ako pri ekonomickej recesii klesá krivka „down – down – down“. Aj preto bolo ťažké neobľúbiť si ho (svojím spôsobom), tak ako ostatných profesorov, ktorí vyučujú (mäktorý z nich totiž prednáša v pravom slova zmysle, hodiny sú skôr diskusiou my vs. profesor). Žena za katedrou je tu skôr zriedkavosťou. A ak si zvyknete na to, že príjemne strávite hodinku a pol diskusiou v škole a potom dva dni nad vypracovaním zadani, nebude sa vám zdať štúdium na Fachhochschule až také náročné. Aj tu platí staré známe, že všade dobre, kde sú fajni ľudia. . .

(Nabudúce opäť do čítania ☺) misty

Súťaž s N-Rádiom

„Radšej vidí bača na Hromnice vlka v košári ako sedliaka v košeli,“ hovorí známa ľudová pranostika. Druhý február bol v minulosti považovaný za dôležitý deň pri predpovediach počasia a úrody. Podľa nich teplé počasie na Hromnice znamenalo dlhú zimu, slabú úrodu a chudobu a naopak, chladné signalizovalo skorý príchod jari. Hromnice boli tiež spojené so symbolikou svetla. V tento deň sa posväcovali sviečky – hromničky, ktorým ľudia pripisovali magické vlastnosti. Hromničku zapalovali počas búrky - aby hrom neudrel do obydliá, kládli

vedľa umierajúceho na ulahčenie skonu a nechávali horieť pri nebožtíkovi, aby chránila živých pred záhrobnými silami. Známe porekadlo hovorí tiež o predlžovaní denného svetla. Viete o koľko býva deň na Hromnice dlhší?

a/ o slepačí krok
b/ o žabací skok
c/ o hodinu

Vaše odpovede čakáme do 5. februára na adrese redakcia@polnohospodar.sk

V minulom čísle sme sa vás pýtali na autora známych rozprávok o Psičkovi a Mačičke. Z troch možných odpovedí, však vypadlo meno Josefa Čapka, ktorý príbehy napísal. Za chybu sa ospravedľujeme. -r-

Slovenské knihy na internete

Na internete si už možno stiahnuť prvých 120 diel slovenskej literatúry zoradených podľa autora i podľa literárneho obdobia. Možno ich čítať z internetu, stiahnuť do počítača, vytlačiť alebo nimi naplniť akékoľvek zariadenie slúžiace na čítanie dokumentov. Digitalizujú sa najmä diela nežijúcich autorov v súlade s platným autorským zákonom. Ide hlavne o literatúru 19. a začiatku 20. storočia. V databáze nechýbajú najznámejšie diela slovenskej literatúry – Slávy dcéra, Marína, Detvan, Hájnikova

žena, Mor ho!, Dom v stráni, Reštavrícia, Prostonárodné slovenské povesti Pavla Dobšinského a ďalšie. Postupne k nim budú pribúdať aj ostatné kľúčové diela. Okrem toho čitateľ nájde na jednom mieste aj všetky informácie o autorovi, jeho fotografie, dobové maľby či iný dostupný archívny materiál. (Sme 8. decembra 2006)

VIAC NA
zlatyfond.sme.sk

TRETÍ ROČNÍK PIATACKEJ SÚŤAŽE

Škola marketingu hrou

Katedra manažmentu a marketingu v edukačnom procese využíva okrem iných aj vlastné programové produkty na podporu výučby. Medzi najčastejšie využívané patria produkty TRH a AGROMARKET. Oba sa prezentujú v predmete agrárny marketing.

Už tretí akademický rok sa organizuje súťaž medzi študentmi piateho ročníka študijných špecializácií podnikový manažment, medzinárodný obchod a colný dohľad, prevádzka a ekonomika agrosubjektov a študentmi štvrtého ročníka špecializácie ekonomika podnikov, nazvaná SUPER OIL LIGA.

Predmetom programového produktu je marketingová filozofia rozhodovania o nástrojoch ceny, výroby, marketingu, investíciách, výskume a vývoji. Študenti si v študijných skupinách vytvorili fiktívne firmy, ktoré počas zimného semestra rozhodovali o uvedených nástrojoch podnikania. Pri realizácii sa po každom období rozhodovania cez PC vyhodnocovali výsledky 51 firiem, zapojených do súťaže. Po základnej časti súťaže z každej študijnej skupiny – spoločnosti - postupili

do širšieho finále víťazi, ktorí dosiahli najvyšší celkový zisk. Výsledky sa prezentovali na prednáškach, kde bolo uvedené poradie firiem a dosiahnutý celkový zisk.

V širšom záverečnom kole sa vytvorili tri spoločnosti, spolu 11 firiem. Do finále postúpili víťazi spoločností, ktoré súťažili o prvé až tretie miesto.

Oceňujem záujem študentov o súťaž SUPER OIL LIGA. Programový produkt hrovou formou motivuje študentov k rozvoju marketingového a logického myslenia, pretože rozhodujú o marketingových nástrojoch podnikania v konkrétnom konkurenčnom prostredí s cieľom dosiahnuť maximálny celkový zisk firmy.

Vo finále získala prvé miesto firma BELIMA, ktorej vedúcim manažérom bol Martin Blažko a členmi Martin Polák, Mária Ácsová, Lívia Nagyová a Johana

Urgeová (študenti medzinárodného obchodu a colného dohľadu).

Na druhom mieste sa umiestnila firma OLEJ LEJ (Zuzana Jadašiková, Lenka Karlíková, Branislav Jađuď a Ondrej Lauko - študenti podnikového manažmentu).

Na treťom mieste bola firma WELLESS (Kristián Boldižár, Lukáš Gmuca, Ivan Majer a Tatiana Juranová, študenti ekonomiky podniku).

Pri vyhodnotení boli ocenené aj firmy DEGMA (Martin Čery a Samuel Orság) a ZUKA OIL (Zuzana Žáčiková, Mariana Trčová, Zuzana Vendégová a Miroslav Šilon), ktoré sa počas semestra pohybovali na prvom a druhom mieste.

Možno konštatovať, že sa úspešne skončil už tretí ročník súťaže, ktorá prispela k štúdiu základných faktorov marketingového prístupu k podnikaniu. Vyjadrujem poďakovanie všetkým študentom, ktorí sa zúčastnili.

Prof. Ing. DUŠAN ŠIMO, CSc.

Na simulovanom trhu sa najlepšie uplatnili manažéri z firmy Belima (zľava): M. Polák, M. Blažko, M. Ácsová, L. Nagyová, J. Urgeová s prof. Šimom. Snímka: V. SVIĀA

Vo výučbe tvorivejšie

Marketingová súťaž TRH je nielen počítačová hra alebo simulácia, je to program, prostredníctvom ktorého si môžu študenti vyskúšať, ako by sa ich firma uplatnila na trhu. Samozrejme, v reálnom svete existuje mnoho faktorov, ktoré vplyvajú na trh, ale podľa mňa táto hra pomôže študentom pochopiť jeho fungovanie. Naučí ich podnikateľskému mysleniu.

V prvom kole sme použili stratégiu výroby čo najväčšieho počtu výrobkov strednej kvality za čo najnižšiu cenu. Osvedčila sa, ale návratnosť investícií bola dlhšia. Vo finále sme, naopak, vyrábali vysokokvalitné výrobky za vysokú cenu, čiže návratnosť počiatočnej investície bola rýchlejšia a dosiahli sme vysoký zisk.

Súťaž nielen zvýšila náš záujem o predmet a motivovala nás k ďalšiemu štúdiu, ale umožnila nám aplikovať naše doteraz získané poznatky a priblížiť sa k realite.

Chceli by sme sa poďakovať pánu profesorovi Šimovi, ktorý je iniciátorom tejto súťaže. Dúfame, že v budúcnosti sa takýto tvorivý prístup k výučbe bude uplatňovať vo väčšej miere.

MARTIN POLÁK, medzinárodný obchod a CD, 5. roč.

ŠTUDENTI FEŠRR NA PRAXI V TALIANSKU

S Leonardom v Andrii a Bari

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja (FEŠRR) pripravila projekt Leonardo da Vinci SK/05/A/F/PL-5022106 Odborná príprava študentov SPU vo vybranom regióne Talianska. Realizoval sa od novembra 2005 do decembra 2006. Cieľom bolo umožniť študentom FEŠRR rozšírenie a prehĺbenie ich teoretických znalostí o praktické skúsenosti v krajine, kde ekologické poľnohospodárstvo a politika rozvoja vidieka a regiónov majú dlhodobější tradíciu a naučiť sa komunikovať v talianskom jazyku.

Mobilný projekt bol osobitný tým, že študenti už pred vycestovaním do Talianska absolvovali trojmesačnú jazykovú prípravu v Nitre, ktorú zabezpečila vzdelávacia agentúra ASPA. Šesť študentov, ktorí študujú na študijných programoch Európskeho rozvojového programu a Manažment životného prostredia a regionálny rozvoj a dve doktorandky 2. a 3. ročníka FEŠRR absolvovali trojmesačnú stáž v juhotalianskom regióne Puglia, v mestách Andria a Bari.

Účastníci odbornej stáže a koordinátorka projektu, prodekanka Eleonóra Marišová, nám poskytli krátky rozhovor.

Mgr. Eva Harbutová a Ing. Emília Huttmanová absolvovali stáž v konzorcium Puglia Natura, ktorá združuje podniky hospodáriace ekologickým spôsobom v regióne Puglia, kde takto hospodári takmer 6000 malých poľnohospodárskych podnikov.

Firma, v ktorej doktorandky pracovali, vykonávala inšpekciu bioproduktov (olív, mandlí, citrusových plodov) u prvovýrobcov a skúmala, či produkt spĺňa kritériá pre vystavenie certifikátu. „Náplňou našej práce bol on-line výskum na internete. Zisťovali sme, koľko webových stránok sa venuje problematike ekologického poľnohospodárstva a porovnávali sme, v ktorom štáte EÚ je takéto poľnohospodárstvo najviac propagované. Zaujalo nás, že Taliansko patrí medzi popredné krajiny v rebríčku ekologického poľnohospodárstva,“ hovorí Emília a dodáva, že je tam oveľa viac bioproduktov ako na Slovensku. „Pozitívne nás prekvapila distribúcia a prístupnosť ekoproduktov. V našich supermarketoch ich nájdeme skôr náhodne a v porovnaní s konvenčnými produktmi sú drahšie. V Taliansku sú ceny porovnateľné,“ konštatuje Huttmanová.

Študenti Matej Mikle-Barát, Katarína

Senčáková, Vladimíra Malá, Martina Gálišová, Katarína Halásová a Marcela Mosná absolvovali odbornú stáž v Andrii. Obe Kataríny mali možnosť oboznámiť sa s organizovaním kultúrnych podujatí a finančným tokom na oddelení kultúry mestského úradu. „Príprava podujatí funguje na podobnom princípe ako u nás,“ hovorí. Študentky sa zúčastnili aj na workshopoch, kde porovnávali fungovanie administratívy v Andrii a v Nitre

a prezentovali tu našu kultúru. „Poukázali sme na odlišnosti tradícií, tanca, jedla a podobne. Talianov zaujal náš odzermok,“ smejú sa dievčatá. Prekvapilo ich, že tamojší ľudia zvyčajne nevedeli, kde sa Slovensko nachádza.

Marcela a Martina, študentky 5. roč. regionálneho rozvoja, pracovali vo firme Gadir, konzorcium viacerých firiem. Stáž absolvovali v oddelení, ktoré sa zaoberá tvorbou webových stránok pre tri oblasti Puglie – Maria Magdalena, Puglia Travel a Pantalaria Travel. „Na webových stránkach sme si prezreli všetky informácie týkajúce sa turizmu, prehľadne spracované v taliančine a angličtine. Zaujímavá bola aj tvorba internetových novín, ktorou sa firma zaoberá. Keďže študujeme regionálny rozvoj a cestovný trh, cennou skúsenosťou pre nás bolo vidieť, ako sa v zahraničí robí propagá-

cia. Tým, že sme sa naučili taliansky jazyk, máme väčšiu možnosť uplatniť sa aj na našom trhu práce,“ pochvaľujú si študentky.

Vladimíra a Matej sa na mestskom úrade oboznámili s miestnou administratívou a mapovali mestskú zeleň v Andrii. „Mesto je počtom obyvateľov porovnateľné s Nitrrou, ale jeho štruktúra je diametrálne odlišná,“ hovorí Matej. „Zaujalo ma prístup obyvateľov ku kultúre, k zeleni. Imponovalo mi, s akou starostlivosťou vyberajú druhy drevín, s dôrazom na to, aby korešpondovali s historickými pamiatkami a nenarušili estetický vzhľad mesta. Na mestskom úrade mali zmapovaný každý strom v mestečku, jeho vek, výšku, prípadne chorobu. Pracovali sme na vytvorení mapy, na ktorú sme každý strom zaznamenali. Úrad sa tiež snaží motivovať občanov starať sa o zeleň formou rôznych súťaží, napr. o najkrajší balkón, o najkrajšiu záhradku a podobne,“ hovorí Matej. Spolu s Vladimírou pripravili aj porovnávaciu tabuľku stavu zelene, najmä parkov, v Andrii a v Nitre.

Na záver pobytu sa uskutočnil medzinárodný workshop s názvom Udržateľný rozvoj, ekologické poľnohospodárstvo a ekonomická internacionalizácia v regióne Puglia, na ktorom študenti v taliančine prezentovali výsledky svojej práce. Zúčastnili sa na ňom aj talianski partneri, Dr. Luigi Triggiani, prezident konzorcium Puglia Natura, Dr. Gaetano Paparella, prezident ICEA, Dr. Massimo Torsello, riaditeľ úseku kontroly ICEA, prof. Savino Santovito z Ekonomickej fakulty Univerzity v Bari a JUDr. Eleonóra Marišová, PhD., prodekanka pre zahraničné vzťahy FEŠRR. „Študenti prezentovali výsledky svojej stáže peknými prezentáciami s množstvom zaujímavých poznatkov odborného charakteru, doplnenými zábermi z mesta i vidieckeho prostredia a to všetko komentovali plynulo taliančinou. Pobyt bol prínosom nielen pre nich samotných, ale aj pre rozvoj ďalšej spolupráce FEŠRR s Univerzitou v Bari a konzorciom Puglia Natura,“ hovorí prodekanka.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Lubl'anský drak

Doktorandi slovenských univerzít mali vlani možnosť využiť Národný štipendijný program z ponuky agentúry SAIA, zameraný na podporu mobility študentov, doktorandov, vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov.

Ako to začalo

Koncom júna som už aj ja mala pripravené všetky potrebné náležitosti, aby som mohla odcestovať na dvojmesačný vedeckovýskumný pobyt do Slovinska. V myšlienke, študovať v zahraničí, ma podporovala moja školiteľka, doc. Alena Vollmannová. Na počiatku som oslovila profesora Ivana Krefta z Univerzity Lubľana, ktorého som pred dvoma rokmi spoznala na pražskom sympóziu o pohánke. Úspešne som zvládla výberové konanie na Biotechnickú fakultu.

Vo výskume

Dva týždne pred mojim príchodom profesor Kreft zrealizoval experiment s pohánkou, nádobový pokus s pôdami s prídavkom rôznych ťažkých kovov, resp. s pôdami z bankových oblastí Slovinska s prirodzene vysokou koncentráciou ťažkých kovov. Prvý mesiac som pracovala v pedologickom laboratóriu, drvila rôzne

druhy pôdy, stanovovala ich agrochemické vlastnosti a obsah ťažkých kovov, ich mobilitu metódou TCLP, stanovovala a vyhodnocovala obsah polyfenolov (rutín, quercetin) metódou HPLC v nažkách pohánky a založila nový pokus - pohánkove klíčky v rôznych roztokoch s rôznymi koncentraciami selénu a zinku. Druhý mesiac bol oveľa zaujímavejší, stanovovala som obsah selénu v pohánkových klíčkoch a v nažkách. Zúčastnila som sa aj na analýzach z experimentu s pôdou ošetrenou ozónom/UV žiarením, pri ktorom sa vytvorili komplexy EDTA s ťažkými kovmi a následne boli ťažké kovy po rozklade sorbované Slovakitom (zmes dolomitu, zeolitu a pod.).

Veľmi ma zaujal aj PBET test na odhadnutie biopristupnosti ťažkých kovov pre ľudský organizmus (výskum katedry pedológie sa zameriava aj na oblasť geofágie). PBET je in vitro vylúhovací postup na určenie obsahu ťažkých kovov, ktoré by mohli byť absorbované prostredníctvom trávenia v ľudskom gastrointestinálnom systéme. Test zahŕňa modelové podmienky v žalúdku a tenkom čreve, miešanie v žalúdku, mieru vyprázdňovania žalúdku, pH a chemické zloženie tenkého čreva.

Slovincom o Slovensku

Pre tamojších študentov a členov fakulty som si pripravila prednášku o slovenskom poľnohospodárstve a výsledkoch výskumu, ktoré spracúvam vo svojej dizertačnej práci. Profesor Ivan Kreft ma zoznámil s dekanom Biotechnickej fakulty a ďalšími kolegami. Slovinci sú vo všeobecnosti veľmi pohostinní a srdeční. Pýtate sa, ako som sa dorozumievala? Volila som istotu, anglický jazyk, pretože mnohé slovenské slová sa od sloven-

Lubl'anský hrad z 11. storočia zrenovovaný v modernom štýle.

hrôzu nenaháňa

ských veľmi odlišujú. Na ilustráciu: slovenské slovo „otroci“ znamená po slovensky deti...

Po krásach Slovinska

Okrem pracovných povinností som mala možnosť spoznávať aj Slovinsko. Charakterizovala by som ho ako krajinu s jedinečným krasovým územím, s kúskom Jadranského mora, horami (Julijske Alpy), regiónmi s pestovaním hrozna, kúpeľmi a mnohými historickými mestami, pričom takmer každé je od Lubľany vzdialené približne dve hodiny cesty autom.

Dva mesiace výskumnej činnosti na Biotechnickej fakulte, ako aj na iných výskumných pracoviskách (napr. Jozef Ste-

fan Institut), boli veľkým prínosom pre moju osobnú kariéru, možno budúcej výskumníčky. Získala som nové vedomosti, ale aj námety na ďalšiu spoluprácu s profesorom Domenom Leštanom z Katedry pedológie v Lubľane.

Po náročnom pracovnom nasadení ma profesor Kreft občas brával na výlety. Ochutnali sme spolu mnohé pohánkové špeciality, po slovensky „ajdove žganci“, „zlevanke“ a podobne. Naučila som sa nové recepty. Navštívili sme kúpele Radenci, jaskyne, starobylé mesto Bled i pobrežie - Koper (Capodistria). Najkrajší zážitok mám však z dvoch jaskýň - Postojna a Škocjanska „jama“, ktoré od roku 1818 obdivujú turisti z celého sveta. Mysterióz-

ny svet jaskyne Postojna je dielom rieky Pivka. Je tvorená vzácnou krásou krasu, utváranou milióny rokov. Hra slov - krásna krasu... Aj fauna a flóra tohto územia sú prenádherné. Podzemný 21-kilometrový komplex jaskýň (Postojna, Otok, Pivka) je sám osebe zázrakom. Kráľovstvo pod povrchom zeme ukrýva tajomstvo života bledoružového obyvateľa, tzv. ľudskej ryby (po slovensky morečič=salamander (Proteus anguinus anguinus)). Mnohé atraktívne miesta som už nestihla prebádať, ale verím, že to napravím na budúci rok, keď tam na pozvanie profesora Krefta budem pokračovať vo výskume.

Ing. SILVIA MELICHÁČOVÁ,
Katedra chémie FBP

Legenda o vzniku Lubľany

Lubľanu založil grécky hrdina Jáson a jeho druhovia, Argonauti. Spoločne ukradli zlaté rúno od kráľa Aetesa. Na úteku po rieke Ljubljanica, Jason premochol príšeru, ktorá sa stala akýmsi symbolom tohto mesta, známym ako lubľanský drak - Zmajček. Väčšinou ho však zobrazujú ako mierumilovného dračička.

Populáciu slovenskej metropoly tvorí 276 000 obyvateľov, pričom celé Slovinsko má asi 2 milióny obyvateľov. Na 22 fakultách Univerzity Lubľana študuje vyše 56 tisíc mladých Slovincov a pracuje tu asi 3500 pedagógov a výskumných pracovníkov.

Jeden z trojice mostov cez rieku Ljubljanica.

S profesorom Kreftom z Lubľanskej univerzity.

Experiment s pohánkou.

Snímky: autorka

„Chvala“ za užitočný a príjemný pobyt!

Utrpenie, strata blízkych, zničená krajina... to sú slová, ktoré sa spájajú s hrozným slovom vojna. Takéto myšlienky nás sprevádzali na ceste do vojny skúsenej bývalej Juhooslávie. My sme však do tejto krajiny neprišli preto, aby sme upierali zvedavé pohľady na pozostatky vojny. Prišli sme na tridsiatu medzinárodnú študentskú vedeckú konferenciu, ktorá sa konala 21. novembra 2006 na pôde poľnohospodárskej fakulty Univerzity Novi Sad v Srbsku.

Ako prvé sa nám dostalo srdečného privítania od profesora Mihala Durovku, jedného zo Slovákov žijúcich vo Vojvodine a pracujúceho na tamojšej univerzite. Porozprával nám, ako sa tu žije vyše 60-tisícovej slovenskej menšine. Neobišiel ani trpkú skúsenosť vojny a svoje pocity z nej. Milo nás privítalo aj vedenie univerzity, ktoré nám svojou starostlivosťou spríjemňovalo pobyt v Novom Sade.

Víkend pred konferenciou sme venovali spoznávaníu krajiny, ľudí a, samozrejme, národných jedál. Sobota patrila návšteve hlavného mesta Srbska - Belehradu, jeho historického centra a pevnosti zvanej Kalimegdan. V nedeľu došlo aj na naplnenie celoživotného sna doc. Jána Kóňu z Katedry zeleninárstva, na návštevu Výskumného ústavu šľachtiteľstva v mestečku Čačak.

Ponelok už patril vedeckým príspevkom účastníkov konferencie z domova a štátov východnej a strednej Európy, zo Slovenska, Ruska, Poľska, Bulharska a Rumunska. Samozrejme, v anglickom ja-

zyku. Naša osemčlenná výprava, štyria pedagógovia a štyria doktorandi, sa prezentovala príspevkami doktorandov na tieto témy: Meranie kvapkovej erózie pôdy v poľných podmienkach, Modelové hodnotenie emisii N₂O z poľnohospodárskych zdrojov, Prognóza peronospóry (Plasmopara viticola) na viniči Muškovou metódou a Matematické modelovanie pohybu pôdnej vody. Na záver podujatia sa vynorila myšlienka organizovať konferencie striedavo na pôdach jednotlivých zúčastnených univerzít, samozrejme, aj na našej.

Za možnosť reprezentovať našu univerzitu, vidieť Srbsko a jeho krásy, pocítiť tunajšiu atmosféru, spoznať ľudí, hrdých na svoj národ a kultúru, by sme radi vyslovili slovo „chvala“, ktoré v preklade znamená ďakujem. Patrí všetkým tým, ktorí prispeli k úspešnému priebehu tejto akcie, ale aj pedagógom Katedry biometeorológie a hydroológie.

ING. JÁN HORÁK, ING. IVETA TÓTHOVÁ

NEPREHLIADNITE

Ako popularizovať vedu v médiách

V dňoch 21.-23. marca 2007 sa v Ústave ekológie lesa SAV vo Zvolene bude konať kurz na získanie poznatkov a zručností v kontakte s médiami. Táto súčasť projektu APVV na popularizáciu vedy pod názvom Les nie sú len stromy je určená vedeckým a komunikačným pracovníkom z oblasti lesníckych, ekologických a biologických vied.

Náklady na cestovné, stravné, ubytovanie, učebné texty a pomôcky pre

účastníkov kurzu sa uhradia z rozpočtu projektu. Predbežný záujem zúčastniť sa na kurze treba oznámiť najneskôr do 29. 1. 2007 elektronicky (knizuel@sav.savzv.sk) alebo poštou na adresu:

Ústav ekológie lesa SAV, Oddelenie vedeckých informácií - knižnica, Štúrova 2, 960 53 Zvolen. Bližšie info na tel. č.: 045 5320 313, klapka 214.

Ing. KATARÍNA SLÁDEKOVÁ,
riešiteľka projektu

Kúp si svoj strom

Z iniciatívy študentov, ktorí v zimnom semestri navštevovali výučbu predmetu trvalo udržateľný rozvoj, sa 13. decembra 2006 uskutočnila prednáška Ing. Juraja Lukáča, náčelníka Lesoochranského združenia VLK, na tému Slovenské lesy a ich úloha pri udržovaní biodiverzity v krajinnom priestore. Účastníci sa na nej okrem iného dozvedeli o spôsobe, akým sa táto nezisková organizácia snaží zachraňovať naše lesy. V rámci akcie Kúp si svoj strom sa môže každý z nás stať záchrannom jedným stromu. Kúpou stromu vlastník prispieva k rozširovaniu areálu chráneného lesa, ktorý bol pôvodne určený na výrub. Združenie dokonca vystaví list vlastníctva, ktorý môže byť napríklad aj dobrým a osočným darčekom. Prispieť na záchranu našich lesov možno aj pokúzaním príspevku 77 Sk mesačne.

Veríme, že o prednášky podobného charakteru bude čoraz väčší záujem a vďaka šíreniu osvedy sa v slovenských lesoch budú prechádzať aj generácie, ktoré prídu po nás...

KTUR

AKADEMICKÁ

alfabeta

Kto vychodí nejakú školu, ukončí štúdiá, absolvuje kurz, je absolvent. Latinské slovo absolutio znamená dokončenie i dokonalosť. Jedno i druhé sa v slovách absolvovať aj absolvent zachovalo, takže niet pochýb, že tu ide o „rodinný vzťah“ medzi týmito slovami.

(K. Dašková: Slová z dovozu)

Z MOJICH SPOMIENOK II.

V čase môjho nástupu sa Katedra rastlinnej výroby (KRV) Agronomickej fakulty práve sťahovala z Kalvárie do tzv. žrebčína na terajšej Štefánikovej triede. Tam som na prvom poschodí oproti schodom dostala úzku, ale dostatočne dlhú pracovňu s veľkými kachľami na uhlie, do ktorých pani Mareková, naša upratovačka, vždy ráno zakúrila. Viac priestoru sme mali prechodne v budove súdu, odkiaľ sme sa v roku 1964 presťahovali do novej budovy AF. Tam dostala katedra na výučbu záhradníctva polovicu 2. poschodia, kde sa mi ušla pekná slnečná miestnosť, v ktorej som pracovala 25 rokov. Od 1. mája 1957 som bola po viacerých urgenciách ustanovená za odbornú asistentku, v roku 1965 som obhájila kandidátsku dizertačnú prácu a v roku 1966 habilitačnú prácu. Za docentku pre disciplínu záhradníctvo som bola menovaná v roku 1967. V tejto funkcii som pôsobila na škole až do odchodu na dôchodok, teda 20 rokov. Definitívne som na škole končila v roku 1988 vo veku 61 rokov. Ďalej pracovať mi nedovoľovali niektoré zdravotné problémy. Z hľadiska disciplíny záhradníctvo sa za tie roky udiali viaceré dôležité udalosti. V roku 1966 bolo na KRV zriadené oddelenie záhradníctva a v júli 1969 som bola poverená vedením samostatnej Katedry záhradníctva na Slovensku.

Doc. Ing. VLASTIMILA PEVNÁ, CSc.
Pokračovanie nabadúce.

SPEKTRUM

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre oznamuje, že 30. 1. 2007 o 13.00 h na Katedre hygieny a bezpečnosti potravín (pavilón BA, 1. posch., zasadacia miestnosť č. 111) bude Ing. PETER ZAJÁČ, doktorand v externej forme štúdia na KHaBP, obhajovať dizertačnú prácu na tému Optimalizácia referenčnej metódy stanovenia počtu somatických buniek v surovom kravskom mlieku.

Dekan Mechanizačnej fakulty SPU v Nitre oznamuje, že 28. 2. 2007 sa v zasadačke D-MF (4. posch.) uskutočnia obhajoby doktorandských dizertačných prác:

- o 8.30 h bude Ing. JÁN ŽITNANSKÝ, doktorand na Katedre spoľahlivosti strojov, obhajovať prácu na tému Vplyv rezných

podmienok na kvalitu vŕtaných otvorov a

- o 10.00 h bude Ing. MILADA BALKOVÁ, doktorandka na Katedre stavieb, obhajovať prácu na tému Návrh interiérových detailov objektov pre hovädzí dobytok.

Dekan Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre oznamuje, že 15. 2. 2007 sa v zasadačke miestnosti Katedry manažmentu a marketingu budú konať obhajoby dizertačných prác:

- o 9.00 h bude Ing. KRISTÍNA BOJŇANSKÁ obhajovať prácu na tému Komparácia nástrojov agrárnej politiky v procese transformácie SR na podmienky EÚ a
- o 11.00 h bude Ing. MARIÁN RAPAŤ obhajovať prácu na tému Návrh projektu manažérského informačného systému, ako základného analytického prostriedku pre manažment podnikateľského subjektu.

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v zmysle § 5 zákona č. 522/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme vyhlasuje výberové konanie na obsadenie:

- miesta vedúceho Katedry manažmentu FEM,
- miesta vedúceho Katedry marketingu FEM,
- miesta vedúceho Katedry informačných systémov FEM,
- miesta vedúceho Katedry financií FEM.

Podmienky:

- profesor alebo docent v odbore vedeckej a pedagogickej profilácie katedry,
- aktívna znalosť jedného svetového jazyka,
- kommunikačné a projekčné zručnosti,
- podnikateľské a manažérske schopnosti,
- uznávaná osobnosť vo vednom resp. štúdiom odbore,
- praktická zručnosť vo využívaní IKT,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť.

Prihlášky s adekvátnym preukázaním podmienok prijatia, profesijným životopisom a overenými dokladmi o štúdiu zasielajte do 2. 2. 2007 na adresu: Útvár personalistiky, EPaMU, Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypisuje výberové konanie na obsadenie:

- funkčného miesta docenta na Katedre ochrany rastlín FAPZ pre študijný odbor Ochrana rastlín;
- funkčného miesta docenta na Katedre mikrobiológie FBP pre študijný odbor Biotechnológia;
- funkčného miesta docenta na Katedre hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov FBP pre študijný odbor Spracovanie poľnohospodárskych produktov.

Konkrétne podmienky a všeobecné kritériá na obsadzovanie funkčných miest profesorov a docentov sú uvedené na webovej stránke SPU www.uniag.sk a na úradnej výveske SPU. Uzavierka prihlášok je 2. 2. 2007.

- miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre ekológie FEŠRR pre výučbu predmetov krajinná ekológia a ekológia.

Podmienky:

- VŠ vzdelanie prírodovedného alebo poľnohospodárskeho smeru so zameraním na aplikovanú ekológiu,
- akademický titul PhD. alebo vo vedeckej príprave,
- aktívna znalosť svetového jazyka (OSN) – preukázať vysvedčením o štátnej jazykovej skúške alebo pohovorom,
- znalosť práce s PC v rozsahu MS Office – preukázať certifikátom,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť.

- miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre štatistiky a operačného výskumu FEM pre výučbu predmetov štatistika a metódy prognózovania.

Podmienky:

- VŠ vzdelanie príslušného zamerania,
- akademický titul PhD. alebo ekvivalent,
- aktívna znalosť svetového neslovanského jazyka – preukázať vysvedčením o štátnej jazykovej skúške alebo pohovorom,
- znalosť práce s PC – aktívna práca s rôznymi štatistickými softvéromi – preukázať certifikátom,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť.

- miesta vysokoškolského učiteľa na Katedre odborného jazykového vzdelávania FEM.

Podmienky:

- VŠ vzdelanie v odbore anglický jazyk s kombináciou nemecký jazyk,
- znalosť práce s PC v rozsahu MS Office – preukázať certifikátom, zamestnanci SPU preukážať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť.

Uzavierka prihlášok je 5. 2. 2007. Prihlášky s profesijným životopisom a overenými dokladmi o vzdelaní zasielajte na adresu: Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Útvár personalistiky, EPaMU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

S PIETOU

S hlbokým zármutkom oznamujeme, že 18. decembra 2006 zomrel vo veku 40 rokov bývalý pracovník Slovenskej poľnohospodárskej knižnice

AŤO PETRÁŠ.

Posledná rozlúčka so zosnulým bola 22. 12. 2006 na cintoríne na Cabajskej ceste. **Češ jeho pamiatke!**

Katedra špeciálnej zootechniky FAPZ s hlbokým zármutkom oznamuje, že 1. januára 2007 zomrel vo veku 80 rokov priekopník vysokého poľnohospodárskeho školstva na Slovensku

prof. Ing. VIKTOR SIDOR, DrSc.

Narodil sa 20. 10. 1926 v Porostove, okres Michalovce. Po ukončení VŠPLI v Košiciach v r. 1952 pôsobil ako vedecký aspirant, neskôr ako asistent, docent a profesor na Katedre špeciálnej zootechniky. Počas svojho života zastával množstvo akademických a vedúcich funkcií. Bol vedúcim KŠZ, dekanom Agronomickej fakulty, prorektorom VŠP, poslancom a členom výborov Federálneho zhromaždenia bývalej ČSSR a i. Jeho vedeckou prioritou bola najmä oblasť šľachtenia, organizácie a technologických systémov riešenia veľkovýrobných foriem chovu ošípaných. Pod jeho vedením vzniklo Etologické laboratórium, ktoré sa stalo materiálno i duchovnou základňou rozvoja špeciálnej etologickej školy, z ktorej vyrástli viacerí poprední odborníci. Originálne výsledky svojej vedeckovýskumnej činnosti publikoval vo viac ako 400 vedeckých a odborných prácach, bol spoluautorom 26 knižných publikácií, vysokoškolských učebníc a skrípt.

Profesor Sidor patrí k osobnostiam, ktoré sa významnou mierou zaslúžili o rozvoj vysokého poľnohospodárskeho školstva a živočíšnej výroby na Slovensku. Katedra špeciálnej zootechniky stráca jeho odchodom významnú duchovnú zástitu, emeritného spolupracovníka, poradcu a priateľa.

Posledná rozlúčka so zosnulým bola 4. 1. 2007 na mestskom cintoríne v Nitre. **Češ jeho pamiatke!** **Kolektív KŠZ**

Foto: JÁN GADIŠ

Stretnutie so seniormi

Slávnostná atmosféra vládla 15. 12. 2006 v zamestnaneckej jedálni študentského domova A. Bernoláka na tradičnom predvianočnom stretnutí vedenia MF s dôchodcami, bývalými zamestnancami univerzity. Hostí v mene dekanı privítala prodekan RNDr. Zuzana Hlaváčová, CSc. Vo svojom príhovore informovala o aktuálnom dianí na fakulte a poďakovala bývalým kolegom za odvedenú prácu. Ocenenie za 40 rokov odpracovaných na fakulte si z jej rúk prevzal čerstvý dôchodca Ing. Dušan Varga. Stretnutie pozdravila aj predsedníčka FV OZ PŠaV pri MF Ing. Božena Vitázková, ktorá predstavila členov novozvoleného fakultného výboru a priblížila aktivity odborového zväzu v uplynulom roku. Po oficiálnych slovách sa pri občerstvení rozprúdila živá diskusia. Naši seniory sa lúčili so slovami: Už sa tešíme na stretnutie o rok! -bv-

POZÝVAME

Pofovnický krúžok BUTEO pri Katedre hydinárstva a malých hospodárskych zvierat vás srdečne pozýva na **4. ročník poľovníckeho plesu**, ktorý sa uskutoční 10. februára 2007 v priestoroch študentského domova UKF Nitra. O občerstvenie a skvelú zábavu nebude núdza! Tešíme sa na vašu účasť! Cena vstupenky: 450 Sk. Kontakt: 0904 383 312, alebo v ŠD Mladost', č.i. 410A.

Máš nápad?

Pomôžeme ti ho zrealizovať!

Si vo veku od 15 do 26 rokov a máš chuť niečo zmeniť vo svojom okolí? Mladí nitrianski filantropi, ktorí pôsobia pri Nitrianskej komunitnej nadácii, ti opäť ponúkajú šancu získať grant až do výšky 10-tisíc eur. Ak bude tvoj projekt originálny, s prínosom pre deti a mládež, ak pomôže pri rozvoji nitrianskeho regiónu a bude podporovať humanitu a toleranciu, dostaneš možnosť zrealizovať svoj nápad. Tak neváhaj a do 16. februára 2007 pošli vypracovaný projekt na adresu: Nitrianska komunitná nadácia, Farská 5, Nitra, alebo na adresu mladinf@szm.sk. Nezabudni, že predkladatelia projektu musia byť minimálne traja, z toho jeden plnoletý. Aj vďaka nadácii SPP sme v minulých rokoch mohli podporiť mnoho skvelých nápadov mladých ľudí. Tešíme sa na ten tvoj!

IVANA FÚSKOVÁ,
členka MNF

VIAC NA

www.mladinf.szm.sk

ZO ŠPORTU

VOLEJBAL VO VÝSLEDKOCH

VK Ekonom SPU Nitra – VK Cityfarma N. Mesto nad Váhom 0:3 (-21,-19,-18).

VK Lokomotiva Zvolen – VK Ekonom SPU Nitra 3:2 (23,13,-23,-14,21).

VK Ekonom SPU Nitra – VK PU Prešov 3:2 (17, 22, -14,-22,13).

VK Ekonom SPU Nitra – VK Lokomotiva Zvolen 3:1.

Semifinále Slovenského pohára:

VK Ekonom SPU Nitra – VK PU 1:3 (18, -18, -23,-21).

(Podrobnejšie o jednotlivých zápasoch sa dočítate na www.polnohospodar.sk)

BASKETBAL

Nový rok odštartovali basketbalisti Nitry na domácej pôde víťazstvom nad Levicami 99:64 (28:20, 24:14, 23:14, 24:16). V zápase s Lučencom prehrali 91:86 (21:25, 20:24, 26:21, 24:16) a o dramatické zvraty nebola núdza ani na palubovke Handlovej, ktorá nás porazila tesne 79:74 (22:21, 17:18, 21:13, 19:22).

V náročnom zápase s druhým tímom v tabuľke Interom Bratislava si Casta doma zaknihovala dôležité víťazstvo 94:84 (22:21, 31:20, 20:23, 21:20).

(nn)

SIEDMY ROČNÍK V KOLKÁRSKEJ HISTÓRII MF

Fakultný výbor Odborového zväzu PŠaV pri Mechanizačnej fakulte zorganizoval 14. 12. 2006 turnaj v kolkoch, ktorý sa uskutočnil pod záštitou dekana fakulty prof. Vladimíra Kročka. Šťastná sedmička zaknihovala po prvýkrát víťazstvo zástupcov Katedry strojov a výrobných systémov (P. Findura, R. Švarda), pred družstvom Katedry mechaniky a strojnictva (S. Bodlalová, L. Civiňová) a Fakultného výpočtového strediska (M. Mrosková, D. Uramová). **Ing. BOŽENA VITÁZKOVÁ**
Foto: Petra Vitázková

ODBORY INFORMUJÚ

Reformy dôchodkového systému a možnosti pre zamestnancov SPU v rámci druhého a tretieho piliera boli témou rokovania s Ing. R. Anušom, ktoré sa uskutočnilo 6. 12. 2006 na sekretariáte Rady OZ. Na rokovaní 13. 12. sa diskutovalo o **zvýhodnených úverových sadzbách** pre členov OZ PŠaV na spotrebné a hypotekárne úvery. Bližšie in-

formácie môžete získať na sekretariáte rady.

✓ V Kežmarských Žlaboch sa 9. – 11. 12. konalo **stretnutie k Pilotnému projektu odbornej prípravy pedagogických pracovníkov školstva – členov OZ PŠaV na Slovensku**, na ktorom sa zúčastnil aj predseda rady.

✓ Športová komisia spolu s Katedrou telesnej výchovy a športu usporiadala 15. 12. **piaty ročník vianočného futbalového turnaja o Putovný pohár pred-**

sedu Rady OZ PŠaV pri SPU v Nitre, na ktorom sa stretli družstvá štyroch fakúlt našej univerzity. Z výsledkov: MF – FAPZ 7:2, FBP – FEM 4:6, FEM – FAPZ 6:3, FBP – MF 3:7, FAPZ – FBP 6:2, MF – FEM 3:1. **Víťazom turnaja sa stala Mechanizačná fakulta pred družstvom FEM, FAPZ a FBP.** Titul najlepšieho strelca za sedem strelených gólov získal J. Candrák (FAPZ).

✓ Na riadnom zasadnutí Rady OZ dňa 20. 12. sa zúčastnil aj prorektor SPU prof. Ing. J. Supuka, DrSc., a kvestorka Ing. A. Jančuškova. Vo svojich príhovoroch poďakovali funkcionárom odborov za aktívnu činnosť a v diskusii odpovedali na rozsiahle otázky členov rady.

✓ Dňa 11. 1. 2007 sa uskutočnilo rokovanie s rektorom SPU prof. Ing. M. Látečkom, PhD., o pripravovanej **ambulantnej kúpeľnej liečbe v Piešťanoch** pre zamestnancov univerzity, ktorá bude 31. 1. – 7. 2. 2007. Zamestnanci a dôchodcovia sa môžu rozhodnúť pre jednu z dvoch pripravených alternatív regenerácie organizmu.

✓ V súčasnom období naďalej **pokračuje kolektívne vyjednávanie** pre podpísanie Kolektívnej zmluvy na obdobie rokov 2007-2009.

Ing. MIROSLAV HABÁN, PhD.

VIAC NA

www.uniag.sk/SKOLA/oz/ozpsav.htm

Pohár predsedu putuje tento rok na Mechanizačnú fakultu. Na snímke víťazné družstvo a dvaja z organizátorov futbalového turnaja - Ing. M. Poláček, PhD., predseda športovej komisie a PaedDr. D. Danko z KTVŠ. Foto: za